

НИЙСЛЭЛИЙН
СТАТИСТИКИЙН
ГАЗАР

НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН БАЙДАЛ

2022

05 САР
СТАТИСТИКИЙН
ТАНИЛЦУУЛГА

www.ubstat.mn

www.facebook.com/StatisticUlaanbaatar

[www.1212.mn](tel:1212)

АГУУЛГА

Хуудасны
дугаар

НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ,
2018-2022 ОН

1

НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ,
ДҮҮРГЭЭР

2

ЭРҮҮЛ МЭНД

4

ЦАГ УУР, АГААРЫН ЧАНАР, АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ, ОСОЛ

9

ГЭМТ ХЭРЭГ

15

ТӨСӨВ

19

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ

23

МАЛ АЖ АХУЙ

33

АЖ ҮЙЛДВЭР

36

ХОТЫН НИЙТИЙН АЖ АХУЙ

42

ХҮСНЭГТ 1. НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, ДҮҮРГЭЭР

Үзүүлэлтүүд		Хэмжих нэгж	2018	2019	2020	2021	2022
Шинээр төрсөн хүүхэд		хүн	↑ 16 604 ^{9.6}	↑ 16 864 ^{1.6}	↓ 16 479 ^{2.3}	↓ 15 285 ^{7.2}	↓ 13 286 ^{13.1}
Халдварт өвчнөөр өвчлөгчид		хүн	↓ 14 780 ^{9.2}	↓ 10 209 ^{30.9}	↓ 7 247 ^{29.0}	↓ 48 349 ^{6.6**}	↑ 149 060 ^{7.1**}
Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг		тоо	↑ 13 383 ^{90.2}	↓ 10 740 ^{19.7}	↓ 7 922 ^{26.2}	↓ 5 985 ^{24.5}	↑ 11 573 ^{93.4**}
Хэрэглээний үнийн индекс, (сарын өөрчлөлт)		хувь	↓ 0.5 ^{0.1}	↑ 1.4 ^{0.9}	↓ -0.1 ^{1.5}	↑ 0.5 ^{0.6}	↑ 2.9 ^{0.5}
Гадаад валютын нэрлэсэн ханш (сарын дундаж)	Доллар (АНУ)	төгрөг	↓ 2 395 ^{1.1}	↑ 2 635 ^{10.0}	↑ 2 783 ^{5.6}	↑ 2 850 ^{2.4}	↑ 3 041 ^{6.7}
	Юань (БНХАУ)	төгрөг	↑ 380 ^{8.3}	↑ 392 ^{3.2}	↑ 393 ^{0.3}	↑ 437 ^{11.2}	↑ 473 ^{8.3}
	Рубль (ОХУ)	төгрөг	↑ 43 ^{43.3}	↓ 39 ^{9.3}	↑ 41 ^{5.1}	↓ 37 ^{9.8}	↑ 38 ^{2.9}
Нийслэлийн төсвийн орлого		тэрбум төгрөг	↑ 334.7 ^{23.6}	↑ 351.1 ^{4.9}	↓ 332.8 ^{5.2}	↑ 416.8 ^{25.2}	↑ 528.8 ^{26.8}
Нийслэлийн төсвийн зарлага		тэрбум төгрөг	↑ 427.5 ^{45.2}	↓ 419.0 ^{2.0}	↑ 475.1 ^{13.4}	↓ 424.9 ^{10.6}	↑ 464.2 ^{9.2}
Агаарын дундаж температур		°C	4.5	4.0	6.3	3.1	3.4

Тайлбар: Өмнөх онтой харьцуулсан

↑ ↓ Эерэг хандлага, өөрчлөлт
↑ ↓ Сөрөг хандлага, өөрчлөлт

ХҮСНЭГТ 2. НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, дүүргээр

Үзүүлэлт	Хэмжих Нэгж	2021 I-V					2022 I-V				
		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага	
Хүн амын нягтрал /нэг кв км-т ногдох хүн/	Тоо	321	Баянгол	7 903	Налайх	57	329	Баянгол	8 055	Налайх	57
			Чингэлтэй	1 704	Багануур	48		Чингэлтэй	1 693	Багануур	48
			Сүхбаатар	697	Багахангай	32		Сүхбаатар	696	Багахангай	32
Нялхсын нас баралт /амьд төрсөн 1000 хүүхдэд/	0\00*	10	Налайх	24	Хан-Уул	5	13	Багахангай	31	Хан-Уул	8
			Багануур	12	Баянзүрх	5		Сонгинохайрхан	15	Баянгол	6
			Сонгинохайрхан	11	Багахангай	-		Налайх	12	Багануур	5
10 000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчлөгсөд	0\000	326	Хан-Уул	381	Налайх	251	999	Багахангай	2 436	Сүхбаатар	847
			Баянзүрх	353	Багануур	75		Налайх	2 035	Чингэлтэй	680
			Баянгол	333	Багахангай	46		Хан-Уул	1 245	Сонгинохайрхан	599
Төсвийн орлого, зарлагын харьцаа зарлага=100	тоо	98	Чингэлтэй	132	Багануур	14	114	Баянзүрх	210	Сонгинохайрхан	95
			Хан-Уул	69	Налайх	12		Хан-Уул	144	Налайх	65
			Сүхбаатар	67	Багахангай	11		Баянгол	119	Багахангай	26
16-аас дээш насны 10 000 хүнд ногдох Гэмт хэрэг	тоо	61	Сүхбаатар	86	Налайх	37	119	Сүхбаатар	158	Налайх	65
			Хан-Уул	67	Багахангай	37		Баянгол	150	Багануур	46
			Баянзүрх	64	Багануур	29		Чингэлтэй	134	Багахангай	40

Тайлбар: * промилль

I. Саруудыг ром тоогоор тэмдэглэв.

- Сар: I, II, III, IV, V, VI, VII ... г.м
- Улирал: I-III, IV-VI, VII-IX, X-XII
- Өссөн дүн: I-IV, I-XI ... г.м (Тухайн сарыг оруулсан жилийн эхнээс өсөн нэмэгдсэн дүнг харуулав).

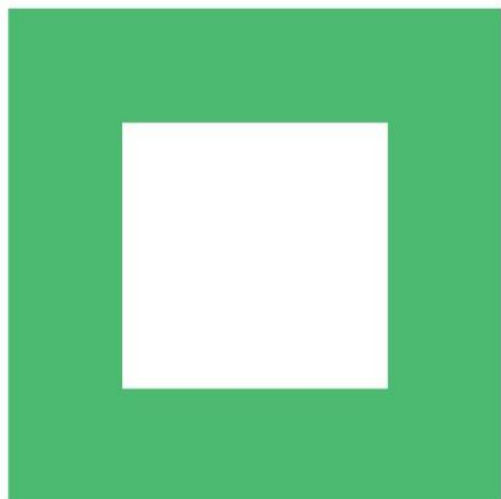
II. Дараах тэмдэглэгээг ашиглав.

- гүйцэтгэл байхгүй
- * урьдчилсан гүйцэтгэл
- ** дахин

III. Орон дэвшүүлэлтээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100 хувиас бага зэрэг зөрүүтэй байж болно.

IV. Хэмжих нэгжийн тэмдэглэгээ

мянга	=1000
сая	=10 ⁶
тэрбум	=10 ⁹
их наяд	=10 ¹²
мян	мянга
%	хувь
мм	миллиметр
см	сантиметр
дм	дециметр
м	метр
км	километр
м ²	метр квадрат
дм ²	дециметр квадрат
км ²	километр квадрат
м ³	метр куб
га	гектар
мл	миллилитр
л	литр
г	грамм
кг	килограмм
цн	центнер
т	тонн
Вт	ватт
кВт.ц	киловатт цаг
кал	калори
ккал	килокалори
Гкал	гигакалори(=10 ⁹ калори)
с	секунд
мин	минут
мкг/м ³	микрограмм метр куб
м/с	метр секунд
ш	ширхэг
х.д.х	хэвлэлийн даралтат хуудас

МЭДЭЭЛЭЛ

МЭДЭЭЛЭЛ, ОЙ САНАМЖ

ЭРҮҮЛ МЭНД (2022 оны эхний 5 сард)

ᠡᠷᠦᠭᠦᠯ ᠮᠡᠨᠳ

Амаржсан эх

2021 I-V 15 136

2022 I-V 13 187

12.9% ↓

Нийт халдварт өвчнөөр өвчлөгчид

2021 I-V 48 349

2022 I-V 149 060

3.1 дахин ↑

Нялхсын эндэгдлийн түвшин
(1000 амьд төрөлтөд ногдох)

2021 I-V 10.2

2022 I-V 12.6

5 хүртэлх насны хүүхдийн
эндэгдлийн түвшин
(1000 амьд төрөлтөд ногдох)

2021 I-V 11.7

2022 I-V 14.9

ЭРҮҮЛ МЭНД

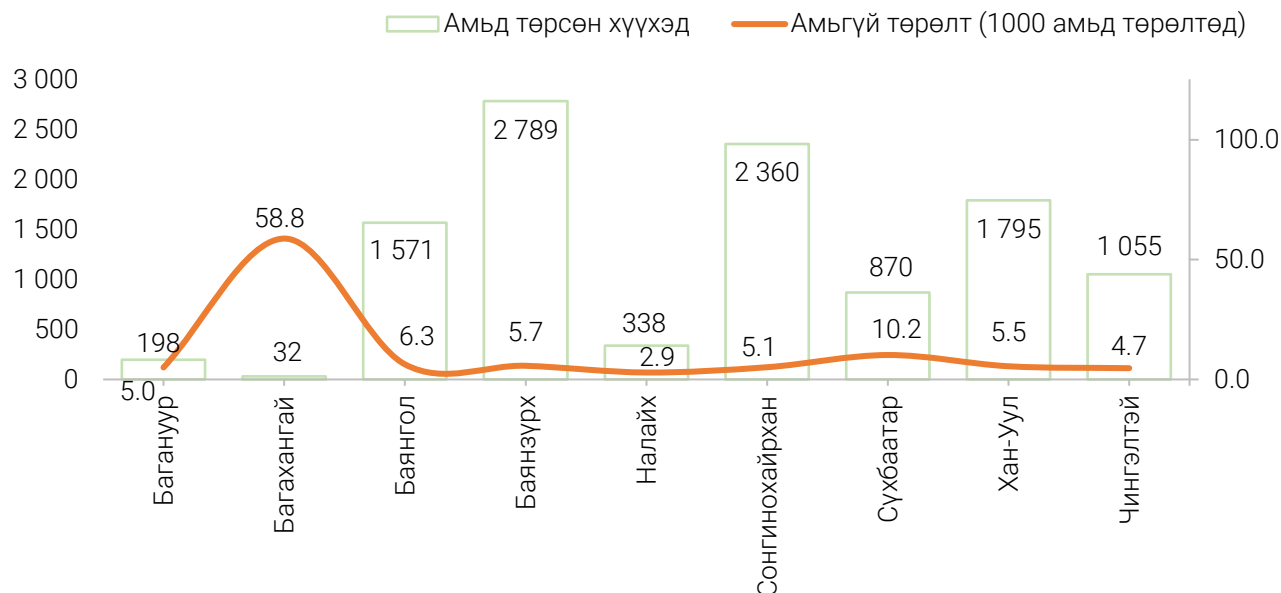
Нийслэлийн хэмжээнд 2022 оны эхний 5 сард 13187 эх амаржсан нь өмнөх оны мөн үеэс 1949 (12.9%) төрөлтөөр буурсан байна. Нийт төрөлтийн 604¹(4.6%) нь НЭМГ-ын харьяа эмнэлэгт, 12583 (95.4%) нь нийслэлд үйл ажиллагаа явуулж буй ЭМЯ-ны харьяа улс болон хувийн хэвшлийн эмнэлэгт амаржсан байна. Нийт амаржсан эхчүүдийн 0.4 хувийг гэрийн төрөлт эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 3. ТӨРСӨН ХҮҮХЭД, ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ, жил бүрийн эхний 5 сарын байдлаар

Үзүүлэлт	2020 I-V	2021 I-V	2022 I-V	$\frac{2022}{2021}$ %
Амаржсан эхийн тоо	16 310	15 136	13 187	-12.9
Гэрийн төрөлт	54	40	51	27.5
Хяналтгүй төрөлт	93	45	41	-8.9
Амьд төрсөн хүүхэд	16 479	15 285	13 286	-13.1
Эхийн эндэгдэл	6	7	2	-33.3
Нэг хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	186	156	168	-1.5
Амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутмаас 1 хүртэл насанд эндсэн хүүхэд	11.3	10.2	12.6	-

2022 оны эхний 5 сард 13286 хүүхэд мэндэлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 1999 (11.8%) хүүхдээр цөөн байна. Төрсөн нийт хүүхдийн 2278 (17.1%) нь бусад аймгийн харьяат эхчүүдээс мэндэлжээ.

ЗУРАГ 1. АМЬД ТӨРСӨН ХҮҮХЭД, дүүргээр

Төрсөн нийт хүүхдийн 6847 (51.5%) нь эрэгтэй, 6439 (48.5%) нь эмэгтэй хүүхэд байна. Амьд төрсөн нийт хүүхдээс 2 ихэр хүүхэд 176, 3 ихэр хүүхэд 6 байна.

Амьгүй төрөлтийн 80 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 4 тохиолдлоор өссөн байна. Амьгүй төрөлт Баянгол, Сүхбаатар, Багахангай дүүрэгт хотын дунджаас өндөр байна.

¹ 2022 оны 1 дүгээр сараас Нийслэлийн Амаржих газрууд ЭМЯ-ны харьяа болсон.

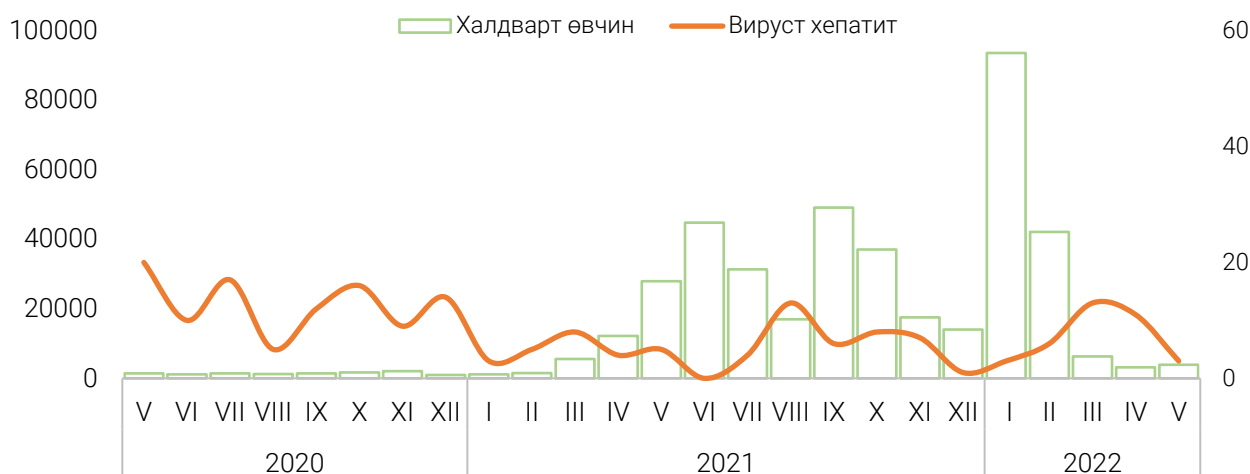
ЗУРАГ 2. ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЛИЙН ТҮВШИН (1000 амьд төрөлтөд ногдох), дүүргээр, жил бүрийн эхний 5 сард

2022 оны эхний 5 сард бүртгэгдсэн нялхсын эндэгдлээс Сонгинохайрхан дүүрэгт 35 (20.8%) нь, Баянзүрх дүүрэгт 31 (18.4%) нь, Хан-Уул дүүрэгт 15 (8.9%) нь, Чингэлтэй дүүрэгт 12 (7.1%) нь, Баянгол дүүрэгт 10 (6.0%) нь, Сүхбаатар дүүрэгт 9 (5.4%) нь, Налайх дүүрэгт 4 (2.4%) нь, Багануур, Багахангай дүүрэг тус бүрт нь 1 (0.6%), бусад аймгийн харьяат 50 (29.8%) бүртгэгдсэн байна.

Нийслэлд 2022 оны эхний 5 сард 149060 хүн халдварт өвчнөөр өвчилсөн нь өмнөх оны мөн үеэс 100711 (3.1 дахин их) хүнээр, 10000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүний тоо 673.5 продицимилээр тус тус өссөн байна.

ЗУРАГ 3. ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГЧИД, сараар

Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийг халдварт өвчний төрлөөр нь авч үзвэл амьсгалын замын цочмог халдварт өвчин 146163 (98.1%), бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчин 2104 (1.4%), гэдэсний халдварт өвчин 495 (0.3%), бусад халдварт өвчин 291 (0.2%) байна.

2022 оны эхний 5 сард **Коронавируст халдвар /COVID-19/-ын** 145119 тохиолдол бүртгэгдэж, нийт халдварт өвчний 97.4 хувийг эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 4. НИЙСЛЭЛД ГАРСАН ХАЛДВАРТ ӨВЧИН, жил бүрийн эхний 5 сарын байдлаар

Төрөл	Хэмжих нэгж	2020 I-V	2021 I-V	2022 I-V	Өсөлт, бууралт 2022/2021	
					тоо/пункт	хувь
Халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүн, бүгд	бодит тоо	7 247	48 349	145 134	124 680	7.1**
	10000 хүнд	49.7	325.8	973.0	835.2	
Үүнээс:						
Вируст гепатит	бодит тоо	101	25	33	13	65.0
	10000 хүнд	0.7	0.17	0.2	0.07	
Цусан суулга	бодит тоо	571	8	262	257	52.4**
	10000 хүнд	3.9	0.05	1.8	1.77	
Салхин цэцэг	бодит тоо	993	13	364	357	52.0
	10000 хүнд	6.8	0.09	2.4	2.35	
Гахай хавдар	бодит тоо	24	0	6	6	-
	10000 хүнд	0.2	0.0	0.04	0.04	
Сальмонеллөз	бодит тоо	77	0	58	58	-
	10000 хүнд	0.5	0.0	0.4	0.4	
Улаан эсэргэнэ	бодит тоо	77	1	12	11	12.0**
	10000 хүнд	0.5	0.01	0.08	0.07	
Хоолны хордлого	бодит тоо	11	0	5	5	-
	10000 хүнд	0.1	0.0	0.03	0.03	
Ёлом	бодит тоо	29	1	7	6	7.0**
	10000 хүнд	0.2	0.01	0.05	0.05	
Бруцеллөз	бодит тоо	0	0	0	0	-
	10000 хүнд	0.0	0.0	0.0	0.0	
Гар хөл амны өвчин	бодит тоо	124	4	51	49	25.5**
	10000 хүнд	0.9	0.03	0.3	0.29	
Тэмбүү	бодит тоо	1 852	902	804	96	13.6
	10000 хүнд	12.7	6.1	5.4	0.6	
Гонококкт халдвар	бодит тоо	1 087	433	430	74	20.8
	10000 хүнд	7.5	2.9	2.9	0.5	
Трихомониаз	бодит тоо	940	370	385	80	26.2
	10000 хүнд	6.5	2.5	2.6	0.5	
Сүрьеэ	бодит тоо	981	587	431	-37	-7.9
	10000 хүнд	6.7	4.0	2.9	-0.3	
ДОХ	бодит тоо	7	3	3	0	0.0
	10000 хүнд	0.01	0.02	0.02	0	
Өөр бүлэгт ангилсан өвчний шалтгаан болох коронавирус – (Covid 19)	бодит тоо	179	45 753	142 062	123 731	7.7**
	10000 хүнд	1.2	308.3	952.4	828.9	

Ойлголт, тодорхойлолт:

Амьд төрөлт: Жирэмслэлтийн хугацаанаас хамаарахгүйгээр ердийн төрөлтөөр эсвэл мэс ажилбараар ургийг умайнаас гарган авсны дараа нярай амьсгалж байсан, эсвэл амьдын бусад ямар нэгэн шинж тэмдэг, өөрөөр хэлбэл, зүрхний цохилт, хүйний судасны лугшилт, булчингийн тодорхой хөдөлгөөн илэрч байсан зэргийг (хүй эсвэл эхэсийг салгасан эсэхийг харгалзахгүй) хамруулна.

Нярайн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн жилд 0-28 хоногтой эндсэн хүүдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Нялхсын эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн хугацаанд 1 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн хугацаанд 5 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Эхийн эндэгдлийн харьцаа (100000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн хугацаанд эндсэн эхийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Эндсэн эх: Жирэмсний хугацаанд болон төрөх үедээ эсвэл төрснөөс хойш 42 хоногийн дотор жирэмслэлтийн байрлал, үргэлжилсэн хугацаанаас үл хамааран жирэмслэлт, төрөлт болон түүнийг удирдахтай холбоо бүхий шалтгаанаар эндсэнийг хамруулна.

ЦАГ УУР, АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ, ОСОЛ (2022 оны 5 дугаар сард)

Агаарын температур с (Үнэмлэхүй их/бага)

28.4°C

Хамгийн дулаан хэм

-5.8°C

Хамгийн хүйтэн хэм

Гал түймрийн тоо

2022 V 1 015 ^{36.1%↑}
2021 V 746

Хүний үйл ажиллагаатай
холбоотой осол

1

Химийн бодис

51

Бусад

Байгаль орчны зөрчил

121

ЦАГ УУР, АГААРЫН ЧАНАР, АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ, ОСОЛ

Нийслэлийн агаарын дундаж хэм 2022 оны 5 дугаар сард дунджаар 11.2⁰С байв. Энэ нь өмнөх оны мөн үеэс 3.6⁰С-аар, олон жилийн дундажтай харьцуулбал 0.9⁰С-аар дулаан байв. Энэ сарын хамгийн дулаан хэм 28.4⁰С, хамгийн хүйтэн хэм -5.8⁰С, хур тунадасны нийлбэр 20.6 миллиметр, салхины үнэмлэхүй их хурд 19 метр секунд хүрсэн байна.

ХҮСНЭГТ 5. АГААРЫН БОХИРДОЛТ, мг/м³, V сард²

Бодисын нэр		Стандарт хэмжээ	Хэмжилтийн тоо	Хамгийн их хэмжээ	Стандарт хэмжээнээс давсан тохиолдлын тоо	Агаарт байсан дундаж хэмжээ
Хүхэрлэг хий	SO ₂	0.050	265	0.124	6	0.018
Азотын давхар исэл	NO ₂	0.050	236	0.081	41	0.032
Тоосжилт	PM ₁₀	0.100	294	0.231	65	0.077
	PM _{2.5}	0.050	202	0.115	-	0.057
Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл ³	CO	10.000	1 063	5.976	-	0.532
Озон	O ₃	0.100	531	0.115	9	0.057

Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2022 оны 5 дугаар сард Улаанбаатар хотын агаар дахь хүхэрлэг хийн дундаж агууламж 0.002 мг/м³ (9.2%)-ээр, PM 2.5 тоосонцорын дундаж агууламж 0.002 мг/м³ (12.8%)-ээр бага, азотын давхар ислийн дундаж агууламж 0.008 мг/м³ (33.8%)-ээр, PM 10 тоосонцрын дундаж агууламж 0.020 мг/м³ (36.5%)-ээр тус тус их байна.

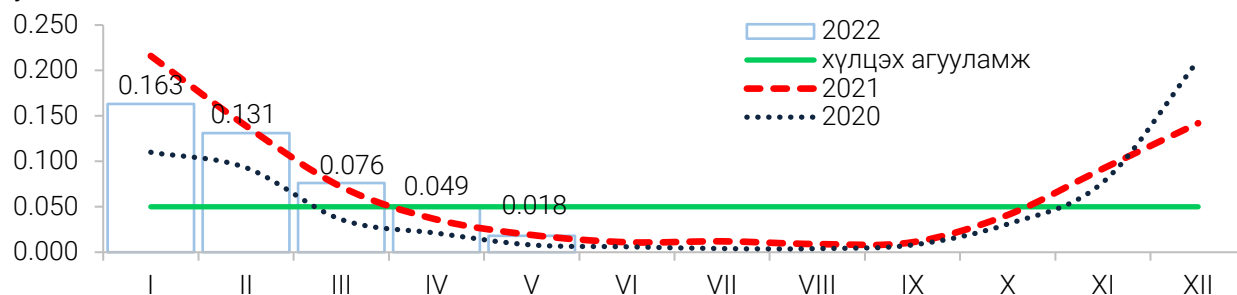
ХҮСНЭГТ 6. УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАХ БОДИСЫН АГУУЛАМЖ АГААРЫН ЧАНАРЫН СТАНДАРТ ХҮЛЦЭХ АГУУЛАМЖААС ДАВСАН ТОХИОЛДЛЫН ТОО, станц, 2022 оны V сард

Станцын байршил	Хүхэрлэг хий (SO ₂)	Азотын давхар исэл (NO ₂)	Тоос (PM ₁₀)	Озон O ₃
Нийт	6	41	63	9
Мишээл экспо	-	-	3	-
Баруун 4 зам	-	28	1	-
Тахилт	6	2	7	-
13-р хороолол	-	8	4	-
Зуун айл	-	-	6	-
Цахилгаан станц	-	-	19	-
Ургах наран хороолол	-	-	2	-
Таван буудал	-	-	-	-
Богд хааны ордон музей	-	-	-	-
Нисэх	-	-	-	2
Толгойт	-	-	-	5
Зурагт	-	3	-	2
Амгалан	-	-	-	-
Баянхошуу	-	-	21	-

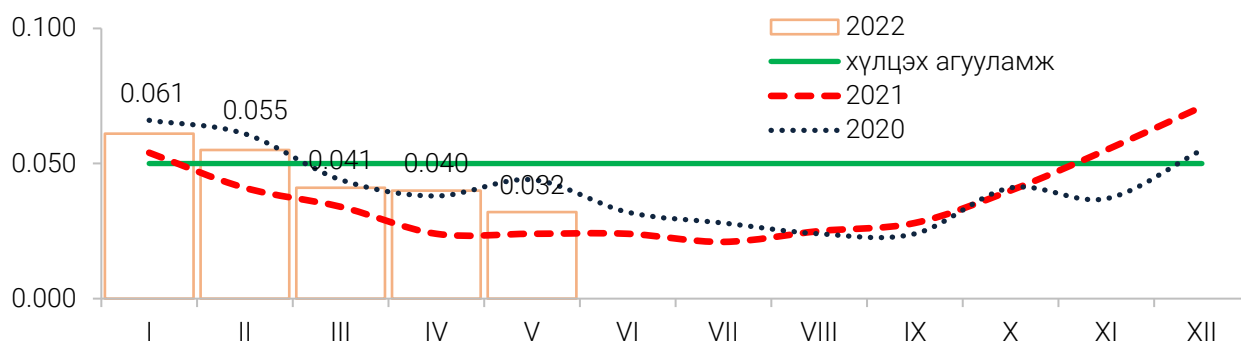
² Эх үүсвэр: Цаг уур, орчны шинжилгээний газар

³ 8 цагийн дундаж

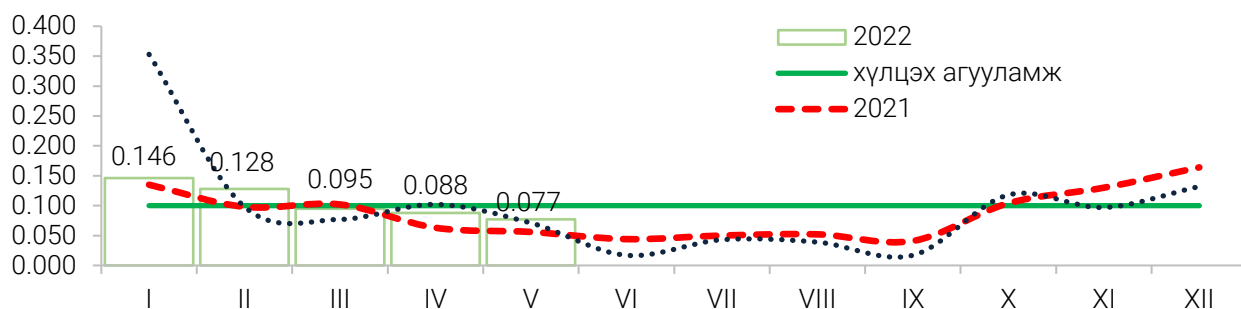
ЗУРАГ 4. УЛААНБААТАР⁴ ХОТЫН АГААР ДАХЬ ХҮХЭРЛЭГ ХИЙН АГУУЛАМЖ, 9 станцын дундаж, мг/м³

ЗУРАГ 5. УЛААНБААТАР⁴ ХОТЫН АГААР ДАХЬ АЗОТЫН ДАВХАР ИСЛИЙН АГУУЛАМЖ, 9 станцын дундаж, мг/м³

ЗУРАГ 6. УЛААНБААТАР⁴ ХОТЫН АГААР ДАХЬ 10 МИКРОНООС БАГА ХЭМЖЭЭТЭЙ ТООСНЫ АГУУЛАМЖ, 10 станцын дундаж, мг/м³

Туул голын усны бохирдол:

Байгаль орчны хэмжил зүйн төв лабораторийн 2022 оны 5 дугаар сарын 18, 19-ний өдөр хийсэн хэмжилтээр Туул голын усны найрлага Туул-Налайх харуул цэгийн орчимд хэвийн, Туул-Сонгино доод харуул цэгийн орчимд хүчилтөрөгч 0.5 дахин бага, биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч 17.2 дахин, амоны азот 12.9 дахин, эрдэс фосфор 7.0 дахин хүлцэх хэмжээнээс давж Туул голын ус бохирдолтой хэвээр байна.

ХҮСНЭГТ 7. НИЙСЛЭЛИЙН ГАДАРГЫН УСНЫ НАЙРЛАГА, мг/м³, V сард⁵

Үзүүлэлт		Стандарт хэмжээ	"Туул-Налайх" харуул цэг		"Туул-Сонгино доод" харуул цэг	
			Хэмжээ	Бодисын хэтрэлт	Хэмжээ	Бодисын хэтрэлт
Хүчилтөрөгч	O ₂	≥6	10.11	Хэвийн	2.69	0.5 дахин бага
Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч	BXX ₅	≤3	1.8	Хэвийн	51.5	17.2 дахин
Нитритийн нэгдэл	NO ₂	≤0.02	0.002	Хэвийн	0.012	Хэвийн
Амоны азот	NH ₄	≤0.5	0.05	Хэвийн	6.46	12.9 дахин
Эрдэс фосфор	P	≤0.1	0.001	Хэвийн	0.698	7.0 дахин

⁴ Багануур, Багахангай, Налайх дүүрэгт агаарын бохирдол хэмжих харуул цэг байхгүй.

⁵ Эх үүсвэр: Байгаль орчны хэмжил зүйн төв лаборатори

ХҮСНЭГТ 8. УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАГЧ БОДИСЫН ХОНОГИЙН ДУНДАЖ АГУУЛАМЖ, мг/м³, V сард

Агаарын бохирдлын үзүүлэлт		Мишээл Экспо төв	Баруун дөрвөн зам	Тахилт	13-р хороолол	Зуун айл	Офице рууды н ордон	Цахилгаан станц	Ургах наран хороолол	Хайлааст	Таван буудал	Богд хааны ордон музей	Нисэх	Толгойт	Зурагт	Амгалан	Баянхошуу
Хүхэрлэг хий SO ₂	Дундаж	0.019	0.013	0.044	-	0.012	0.013	0.008	0.019	-	0.014	-	0.017	-	-	-	-
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	0.049	0.028	0.124	-	0.021	0.039	0.019	0.041	-	0.028	-	0.045	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	-	-	27.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		31	31	22	-	30	31	31	31	-	31	-	27	-	-	-	-
Азотын давхар исэл NO ₂	Дундаж	-	0.066	0.043	0.042	-	-	0.029	0.016	0.015		0.026	0.015	-	0.032	-	-
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	-	0.081	0.074	0.062	-	-	0.044	0.027	0.029		0.041	0.034	-	0.058	-	-
	Хэмжилтийн тоо	-	90.0	14.0	26.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11.0	-	-
		-	31	14	31	-	-	31	31	26		27	18	-	27	-	-
Нүүрс төрөгчийн дутуу исэл, CO**	Дундаж	0.338	0.578	1.007	0.566	0.553	0.445	-	0.381	0.667		0.293	0.365	-	0.751	0.442	-
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	1.224	1.562	5.976	3.968	2.653	1.871	-	4.551	3.194		0.775	1.525	-	3.585	1.501	-
	Хэмжилтийн тоо	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		76	90	91	93	93	93	-	86	93		93	79	-	89	87	-
Тоос PM ₁₀	Дундаж	0.063	0.063	0.084	0.069	0.070	-	0.101	0.064	0.059		0.043	-	-	-	-	0.150
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	0.132	0.103	0.142	0.138	0.125	-	0.174	0.103	0.118		0.082	-	-	-	-	0.231
	Хэмжилтийн тоо	10.0	3.0	26.0	13.0	21.0	-	61	8	6.0		-	-	-	-	-	70.0
		30	31	27	30	29	-	31	24	31		31	-	-	-	-	30
Тоос PM _{2.5}	Дундаж	-	0.015	0.018	0.013	-	-	-	-	0.018		0.003		0.009	-	0.007	-
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	-	0.033	0.050	0.023	-	-	-	-	0.027		0.015		0.017	-	0.020	-
	Хэмжилтийн тоо	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		-	31	26	29	-	-	-	-	31		31		27	-	27	-
Озон O ₃ **	Дундаж	-	-	-	0.039	0.024	-	-	-	-	-	-	0.070	0.070	0.066	0.07	-
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	-	-	-	0.063	0.038	-	-	-	-	-	-	0.114	0.115	0.11	0.098	-
	Хэмжилтийн тоо	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.0	6.0	2.0	-	-
		-	-	-	93	93	-	-	-	-	-	-	79	89	89	88	-

* Хүлцэх хэм хэмжээ,

** CO, O₃-ийн хэмжилтийг 8 цагийн дунджаар тооцсон

Байгаль орчны зөрчил:

Нийслэлийн хэмжээнд 2022 оны эхний 5 сард байгаль орчныг хамгаалах хууль, тогтоомжийг зөрчсөн 121 зөрчлийг илрүүлжээ. Илрүүлсэн нийт зөрчлийн 12.4 хувийг ан амьтны зөрчил, 50.4 хувийг газрын зөрчил, 16.5 хувийг геодези зураг зүй, кадастрын зөрчил, 12.4 хувийг газрын хэвлий, ашигт малтмал, уул уурхайн зөрчил, 2.5 хувийг усны зөрчил, 1.7 хувийг байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний зөрчил, 3.3 хувийг агаар, химийн хорт бодисын зөрчил, 0.8 хувийг бусад зөрчил тус тус эзэлж байна. Илрүүлсэн нийт зөрчилд 207.2 сая төгрөгийн торгууль ногдуулсан байна.

ХҮСНЭГТ 9. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ЗӨРЧИЛ, ТӨРЛӨӨР, 2022 ОНЫ ЭХНИЙ 5 САРЫН БАЙДЛААР⁶

Илрүүлсэн зөрчил, төрлөөр	2021 I-IV			2022 I-IV		
	Үзлэг шалгалт	Илрүүлсэн зөрчил	Торгууль (сая төгрөг)	Үзлэг шалгалт	Илрүүлсэн зөрчил	Торгууль (сая төгрөг)
Бүгд	284	284	263.7	121	121	207.2
Ой	1	1	0.3	-	-	-
Ан, амьтан	9	9	15.8	15	15	10.1
Газрын	111	111	133.0	61	61	153.3
Ус	-	-	-	3	3	4.5
Ургамал, хөрсний бохирдол	-	-	-	-	-	-
Агаар, химийн хорт бодис	6	6	11.1	4	4	12.0
Газрын хэвлий, ашигт малтмал, уул уурхай	37	37	47.0	15	15	20.8
Геодези зураг зүй, кадастр	72	72	12.1	20	20	5.2
Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ	28	28	32.0	2	2	1.0
Бусад	20	20	12.4	1	1	0.3

АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ, ОСОЛ

Нийслэл хотын нутаг дэвсгэрт 2022 оны 5 дугаар сард 53 гамшиг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 14.5 хувиар буурсан байна. Хүний үйл ажиллагаатай холбоотой осолд химийн бодисын 1 осол, усны 1 осол, бусад төрлийн 51 осол бүртгэгджээ. Гамшгийн улмаас 7 хүн амь насаа алдаж, 67 хүнийг аварч, гамшгийн уршгийг арилгах ажилд нийт 14.4 сая төгрөг зарцуулжээ.

Хүснэгт 10. ГАЛ ТҮЙМРИЙН ТОО, ДҮҮРГЭЭР, ЖИЛ БҮРИЙН ЭХНИЙ 5 САРЫН БАЙДЛААР

Дүүрэг	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	2020 I-V	2021 I-V	2022 I-V	$\frac{2022}{2021}$ %
Нийслэлийн дүн	1 237	1 148	1 579	1 044	746	1 015	136.1
Багануур	20	14	23	16	14	15	107.1
Багахангай	0	3	5	3	3	3	100.0
Баянгол	195	169	179	127	92	93	101.1
Баянзүрх	314	295	387	226	176	267	151.7
Налайх	42	41	33	29	21	26	123.8
Сонгинохайрхан	248	260	407	272	178	271	152.2
Сүхбаатар	151	132	211	140	98	128	130.6
Хан-Уул	116	110	145	109	81	120	148.1
Чингэлтэй	151	124	189	122	83	92	110.8

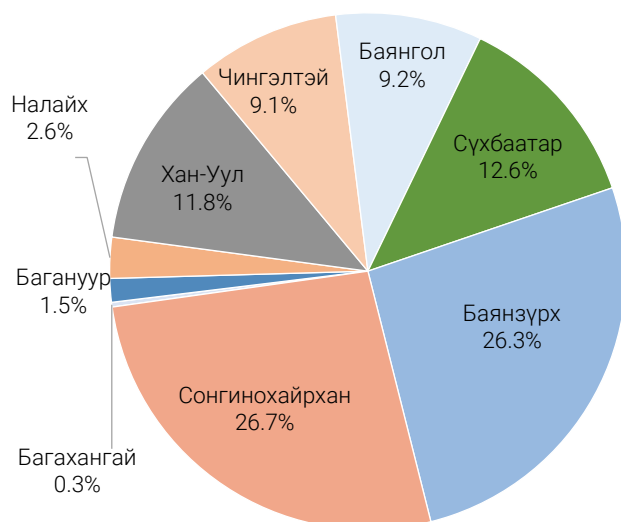
Нийслэл хотод 2022 оны 5 дугаар сард ахуйн 1015 гал түймэр гарч өмнөх оны мөн үеэс 36.1 хувиар өссөн. Гал түймрийн улмаас 9 хүн амь насаа алдаж, 19 хүн түлэгдэж гэмтсэн байна. Худал дуудлагын тоо 7 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 4 (36.4%)-аар буурав.

Гал түймрийн аюулаас 1380 хүн, 180 байшин барилга, 47.5 тэрбум төгрөгийн эд хөрөнгийг аварсан байна. Гал түймрийг гарсан шалтгаанаар нь ангилбал цахилгаанаас 289, санамсаргүй

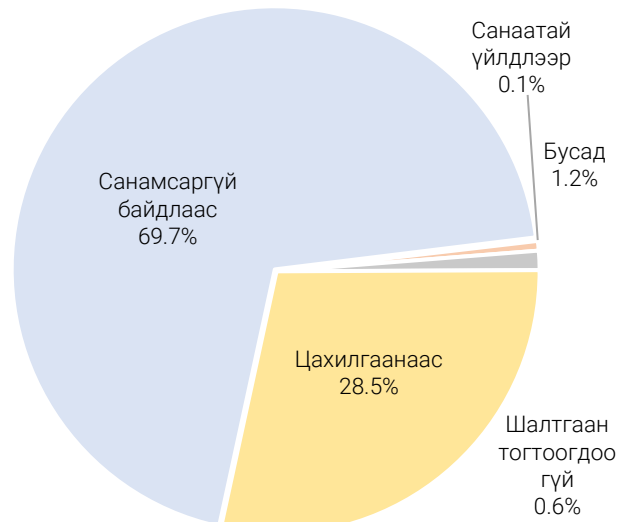
⁶ Эх үүсвэр: НМХГ-ын Байгаль орчин, геологи, уул уурхайн хяналтын хэлтэс

байдлаас 707, шалтгаан тогтоогдоогүй 6, санаатай үйлдлээр 1, бусад шалтгаанаар 12 гал түймэр гарчээ.

ЗУРАГ 7. ГАЛ ТҮЙМЭР, байршлаар

ЗУРАГ 8. ГАЛ ТҮЙМЭР, шалтгаанаар

Гал түймэрт 624 гэр, орон сууц, 29 барилга байгууламж, тоног төхөөрөмж, 66 машин техник, малын 3 хашаа, саравч, бусад төрлийн 293 объект өртжээ. Гал түймэрт иргэний хувийн өмчийн 766, төрийн өмчийн 216, хувийн аж ахуйн нэгж, хамтын болон гадаад улсын өмчийн 2, байгууллагын өмчийн 33 объект өртөж, нийт 1872.5 сая төгрөгийн хохирол учирсан байна.

Нийслэлийн Онцгой байдлын газраас 2022 оны 5 дугаар сард 62 барилгын зураг төсөл, мөн ашиглалтад хүлээн авч буй 127 барилгад хяналт тавьж ажиллажээ. Түүнчлэн 102762 айл өрх, 2543 объектод үзлэг шалгалт хийж, 9809 галын зөрчил илрүүлж, 2 байгууллагын үйл ажиллагааг нь зогсоож, байгууллага, албан тушаалтан, иргэнд 899 заавал биелүүлэх албан шаардлага, 1109 мэдэгдэл хүргүүлж, 63.3 сая төгрөгийн торгууль ногдуулсан байна.

Ойлголт, тодорхойлолт

Агаарын бохирдол: Агаар мандалд нэг буюу хэд хэдэн химийн бодис дагнасан буюу хавсарсан байдлаар хүн, амьтан, ургамлын аймгийн амьдрал, ахуйн нөхцөл, үйл ажиллагаанд сөрөг нөлөөлөл үзүүлж, стандартаар тогтоосон хүлцэх хэм хэмжээнээс давсан агаар дахь бохирдуулах бодис тодорхой хугацаагаар байхыг ойлгоно.

Аюулт үзэгдэл: Хүчтэй цасан болон шороон шуурга, ган, зуд, үер, газар хөдлөлт, цөлжилт болох, гал түймэр, хүн, мал, амьтны болон ургамлын гоц халдварт өвчин гарах, хортон мэрэгчид тархах зэргийг ойлгоно.

Гамшиг: Аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой осол, алан хядах ажиллагаа, дэлбэрэлтийн улмаас олон хүний эрүүл мэнд, амь нас хохирох, мал, амьтан олноор хорогдох, эд хөрөнгө, хүрээлэн байгаа орчинд улс, орон нутгийн дотоод нөөц боломжоос давсан хохирол учрахыг ойлгоно.

Зөвшөөрөгдөх түвшин: Хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх агаар дахь физикийн бохирдуулагчийн зөвшөөрөгдөх түвшинг ойлгоно.

Хүлцэх агууламж: Хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх агаар дахь химийн бохирдуулагчийн зөвшөөрөгдөх хэмжээг ойлгоно.

ГЭМТ ХЭРЭГ (2022 оны эхний 5 сард)

ᠮᠤᠩᠭᠣᠯ
ᠵᠡᠮᠦᠨ

Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг (дүүргээр)

2021 I-V

5 985

2022 I-V

11 573

↑
93.4%

↓ ↑ Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад, хувиар

Гэмт хэргийн улмаас

Хохирсон хүн

11

Гэмтсэн хүн

2 667

Нас барсан хүн

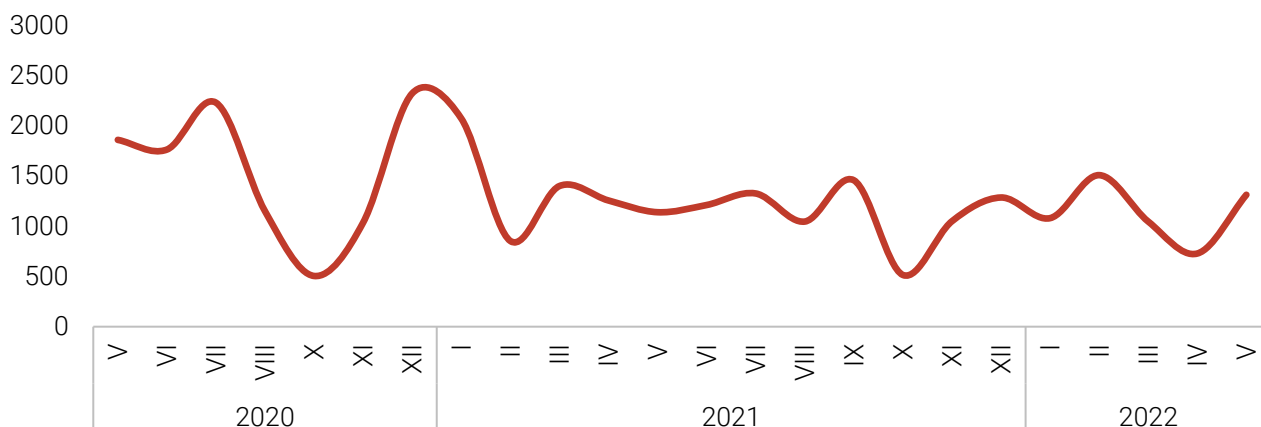
173

ГЭМТ ХЭРЭГ

2022 оны эхний 5 сард 11573 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 5588 (93.4%) хэргээр, гэмт хэргийн илрүүлэлт 48.8 хувьтай байгаа нь 11.0 пунктээр тус тус өссөн байна.

Гэмт хэргийн улмаас 2667 хүн гэмтэж осолдон, 173 хүн нас барж, төр ард иргэдэд 125.1 тэрбум төгрөгийн хохирол учруулснаас 74.5 тэрбум (59.6%) төгрөгийг нөхөн төлүүлжээ.

ЗУРАГ 9. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, сараар

Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 38.9 хувийг залилан, 21.8 хувийг хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг, 21.3 хувийг хулгайн, 2.1 хувийг хөдөлгөөний аюулгүй байдал ашиглалтын журмын эсрэг, 1.8 хувийг дээрмийн, 1.6 хувийг бусдын хөрөнгө ашиглах, 1.1 хувийг хүчин, 1.0 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх, 0.5 хувийг хүн амь, 9.9 хувийг бусад гэмт хэрэг тус тус эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 11. БҮРТГЭГДСЭН НИЙТ ГЭМТ ХЭРЭГ, төрлөөр, жил бүрийн эхний 5 сарын байдлаар

Төрөл	Гэмт хэргийн тоо			Өсөлт, бууралт, 2022/2021	
	2020 I-V	2021 I-V	2022 I-V	Тоо	Хувь
Нийслэлийн дүн	7 922	5 985	11 573	5 588	93.4
Хүний амь	45	46	55	9	19.6
Хүчин	84	87	137	50	57.5
Дээрэм	209	95	212	117	2.2**
Хулгай	2 508	1 020	2 457	1 437	2.4**
Залилан	1 806	2 022	4 519	2 497	2.2**
Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг	1 939	1 582	2 543	961	60.7
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал ашиглалтын журам зөрчих	140	114	254	140	2.2**
Бусдыг амиа хорлоход хүргэх	80	58	89	31	53.4
Ашиглах	159	96	188	92	2.0**
Танхайрах	4	2	2	-	-
Бусад	948	863	1 117	254	29.4

2022 оны эхний 5 сард 25101 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 3139 (14.3%) хүнээр өссөн байна.

ХҮСНЭГТ 12. БҮРТГЭГДСЭН НИЙТ ГЭМТ ХЭРЭГ, дүүргээр, жил бүрийн эхний 5 сарын байдлаар

Дүүрэг	Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг			Өсөлт, бууралт 2022/2021	
	2020 I-V	2021 I-V	2022 I-V	Тоо	Хувь
Нийслэлийн дүн	7 922	5 985	11 573	5 588	93.4
Багануур	76	58	92	34	58.6
Багахангай	16	11	12	1	9.1
Баянгол	1 438	956	2 319	1 363	2.4**
Баянзүрх	2 082	1 539	3 065	1 526	99.2
Налайх	139	93	166	73	78.5
Сонгинохайрхан	1 265	1 020	1 762	742	72.7
Сүхбаатар	1 318	842	1 541	699	83.0
Хан-Уул	732	841	1 271	430	51.1
Чингэлтэй	856	625	1 345	720	2.2**

2022 оны эхний 5 сард бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 10266 (88.7%) нь хөнгөн хэрэг, 1307(11.3%) нь хүнд хэрэг байна.⁷

ХҮСНЭГТ 13. ГЭМТ ХЭРЭГ БҮРТГЭГДЭХ ҮЕД СЭЖИГТНЭЭР ТООЦВОЛ ЗОХИХ ЭТГЭЭД НЬ ТОГТООГДООГУЙ ХЭРГИЙН ТОО, дүүргээр, 2022 оны эхний 5 сарын байдлаар

Дүүрэг	Хэрэг бүртгэлтийн хэргийн тоо	Үүнээс:	Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь
		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг	
Нийслэлийн дүн	10 352	5 048	48.8
Багануур	70	39	55.7
Багахангай	5	1	20.0
Баянгол	2 193	1 235	56.3
Баянзүрх	2 768	1 263	45.6
Налайх	99	41	41.4
Сонгинохайрхан	1 581	665	42.1
Сүхбаатар	1 267	556	43.9
Хан-Уул	1 219	565	46.3
Чингэлтэй	1 150	683	59.4

⁷ Монгол Улсын Эрүүгийн тухай хууль шинэчлэгдэн батлагдаж, 2017 оны 05 дугаар сарын 11-ний өдрөөс хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор гэмт хэргийг хөнгөн, хүнд гэж 2 ангилдаг болсон.

Гэмт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчийн тоо 2022 оны V сард 6659 болж, өмнөх оны мөн үеэс 3141 (89.3%) хүнээр өссөн байна.

Нийт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчийн 1369 (20.6%) нь согтуугаар, 674 (10.1%) нь бүлэглэн үйлдсэн гэмт хэрэг байна. Сэжигтэн, яллагдагчийн 527 (7.9%) нь хүүхэд, 1735 (26.1%) нь эмэгтэйчүүд байна.

ХҮСНЭГТ 14. БҮРТГЭГДСЭН ХУЛГАЙН ГЭМТ ХЭРЭГ, дүүргээр, жил бүрийн эхний 5 сарын байдлаар

Дүүрэг	Хулгайн гэмт хэргийн тоо, бүгд			Үүнээс:		
				Хувийн өмчийн хулгайн гэмт хэргийн тоо		
	2020 I-V	2021 I-V	2022 I-V	2020 I-V	2021 I-V	2022 I-V
Нийслэлийн дүн	2 508	1 020	2 457	2 191	833	2 036
Багануур	15	2	18	13	2	15
Багахангай	3	1	2	3	1	2
Баянгол	347	169	435	260	120	337
Баянзүрх	773	268	604	648	210	484
Налайх	26	9	25	23	8	22
Сонгинохайрхан	491	213	522	466	194	452
Сүхбаатар	390	146	368	349	120	313
Хан-Уул	218	117	279	205	106	243
Чингэлтэй	245	95	204	224	72	168

Ойлголт, тодорхойлолт:

Гэмт хэрэг: Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид заасан нийгэмд аюултай гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэхүйг ойлгоно.

16, түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэрэг: Тухайн хугацаанд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн тоог 16, түүнээс дээш насны хүн амын жилийн дундаж тоонд харьцуулж, 10000- аар үржүүлж тооцно.

Хохирогч: Монгол Улсын “Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай” хуульд заасны дагуу гэмт хэргийн улмаас амь нас, эрүүл мэнд, бусад эрх, эрх чөлөө, эд хөрөнгийн болон эд хөрөнгийн бус хохирол хүлээсэн хүн, хуулийн этгээдийг ойлгоно.

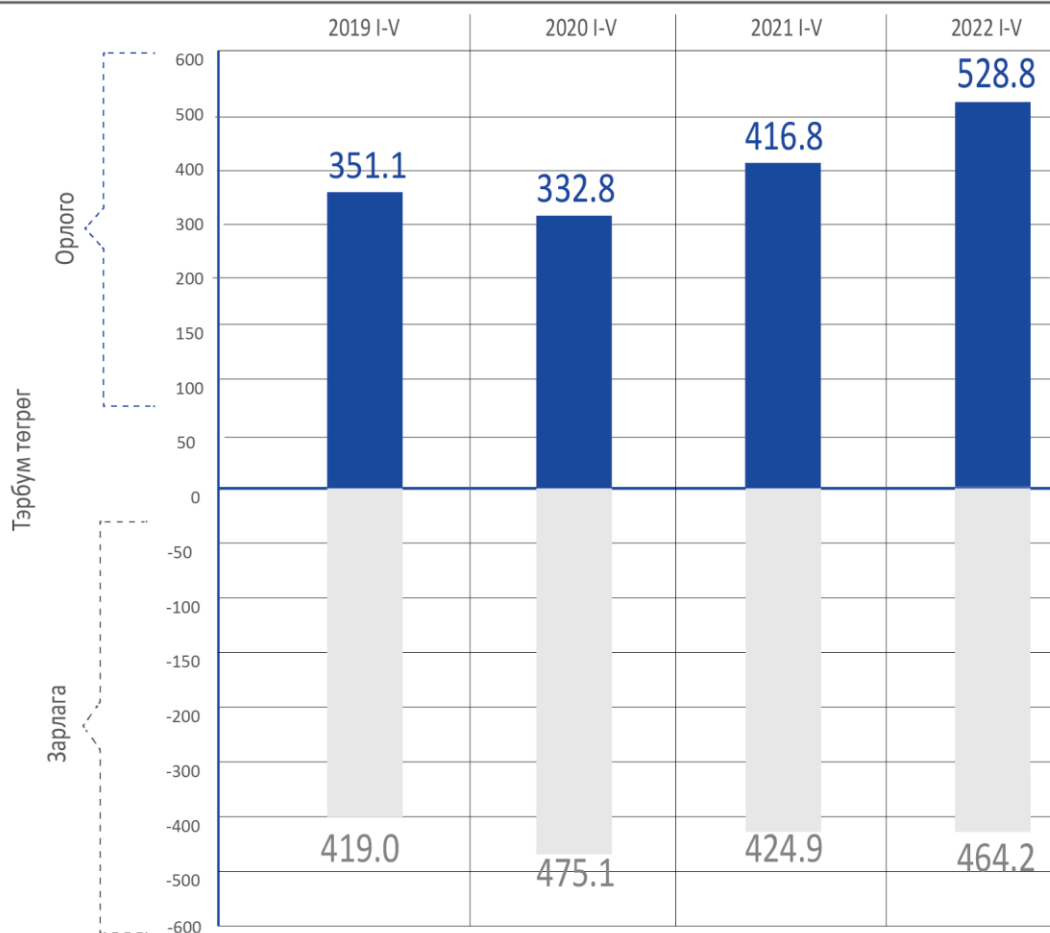
Гэмт хэргийн хохирол: Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид заасан гэмт хэргийн улмаас хүний амь нас, эрүүл мэнд, эд хөрөнгө, бусад эрх, эрх чөлөө, нийтийн болон үндэсний ашиг сонирхол, аюулгүй байдалд шууд учирсан үр дагаврыг гэмт хэргийн хохиролд тооцно.

Яллагдагч: Монгол Улсын “Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай” хуульд заасны дагуу эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татах тогтоолтой танилцсан сэжигтнийг ойлгоно.

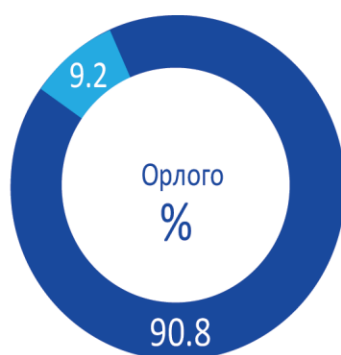

ТӨСӨВ, 2022 оны эхний 5 сард

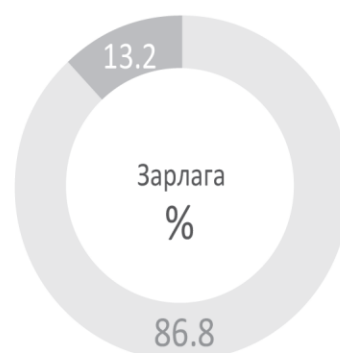
ТӨСӨВ

Төсвийн орлого, зарлагын бүтэц

■ Татварын орлого
■ Татварын бус орлого

■ Урсгал зардал
■ Хөрөнгийн зардал

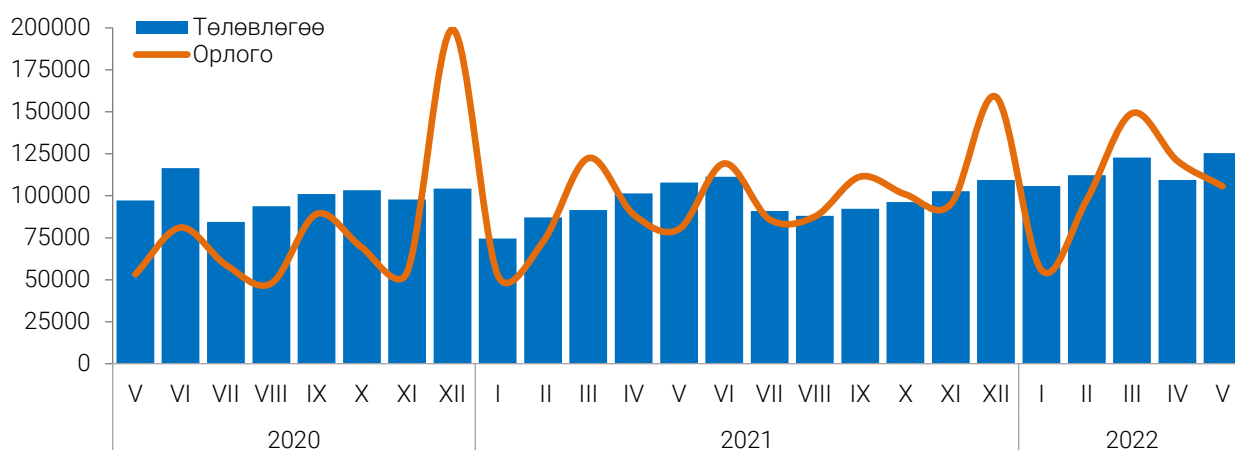
НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСӨВ

Нийслэлийн төсвийн нийт орлого 2022 оны эхний 5 сард 528.8 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 46.8 (8.1%) тэрбум төгрөгөөр дутуу бүрджээ. Төсвийн нийт орлогын 480.1 (90.8%) тэрбум төгрөгийг татварын орлого (орлогын албан татвар, хөрөнгийн албан татвар, бусад татвар, төлбөр, хураамж), 48.7 (9.2%) тэрбум төгрөгийг татварын бус орлого тус тус эзэлж байна.

2022 оны эхний 5 сард нийслэлийн татварын орлого 480.1 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 2.5 (0.5%) тэрбум төгрөгөөр өссөн хэдий ч татварын бус орлого 48.7 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 49.2 (50.3%) тэрбум төгрөгөөр буурсан байна.

Орлогын албан татвар төлөвлөснөөс 21.5 (6.2%) тэрбум төгрөгөөр өссөн боловч хөрөнгийн албан татвар 14.6 (23.9%) тэрбум төгрөг, бусад татвар, төлбөр, хураамж 4.4 (6.4%) тэрбум төгрөгөөр тус тус буурсан.

ЗУРАГ 11. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, сая төгрөг

ХҮСНЭГТ 15. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ДҮҮРГЭЭР, сая төгрөг, эхний 5 сарын байдлаар

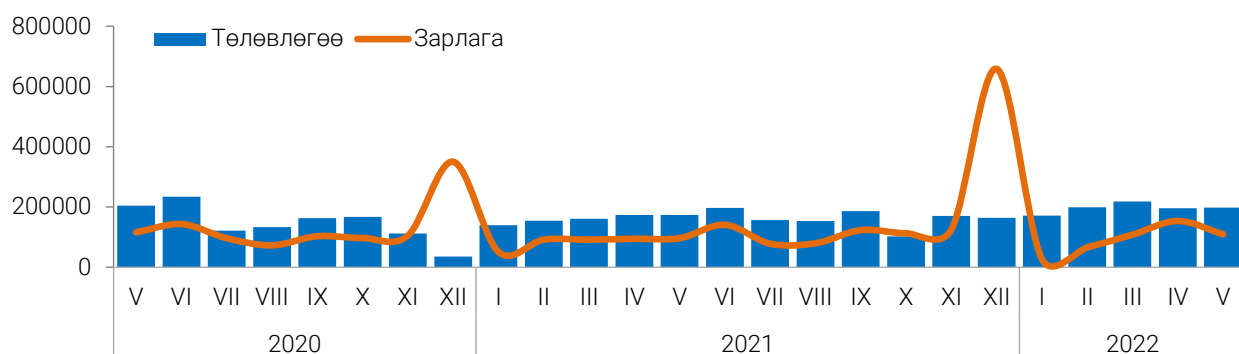
Дүүрэг	Төсвийн орлого			Үүнээс:					
				Татварын орлого			Татварын бус орлого		
	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	Хувь	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	Хувь	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	Хувь
Нийслэлийн дүн	575 669.8	528 884.9	91.9	477 685.7	480 159.7	100.5	97 984.1	48 725.2	49.7
Багануур	4 807.8	5 145.2	107.0	4 489.4	4 519.1	100.7	318.4	626.1	196.6
Багахангай	507.3	487.8	96.2	381.4	397.8	104.3	125.9	90.0	71.5
Баянгол	66 831.2	41 247.7	61.7	65 764.3	40 325.4	61.3	1 066.9	922.3	86.4
Баянзүрх	100 186.3	53 625.4	53.5	99 488.4	49 870.4	50.1	697.9	3 755.0	538.0
Налайх	4 508.5	4 091.5	90.8	4 126.0	3 640.6	88.2	382.5	450.9	117.9
Сонгинохайрхан	28 816.1	21 989.0	76.3	28 342.0	21 447.7	75.7	474.1	541.3	114.2
Сүхбаатар	120 858.8	93 892.1	77.7	120 049.8	93 173.9	77.6	809.0	718.2	88.8
Хан-Уул	93 114.9	85 074.7	91.4	91 508.4	81 757.2	89.3	1 606.5	3 317.5	206.5
Чингэлтэй	46 300.3	43 473.3	93.9	45 630.2	42 875.4	94.0	670.1	597.9	89.2
Хотын шууд ¹	109 738.6	179 858.2	163.9	17 905.8	142 152.2	793.9	91 832.8	37 706.0	41.1

¹ Хотын шууд татварт цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэлтийн орлогыг төвлөрүүлдэг байсан бол 2022 оноос эхлэн дүүрэг бүрт орлогыг бүрдүүлдэг болсон.

ХҮСНЭГТ 16. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, сая төгрөг, эхний 5 сарын байдлаар

Үзүүлэлт	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	Биелэлтийн хувь
Нийт орлого	575 669.8	528 884.9	91.9
1. Татварын орлого	477 685.7	480 159.7	100.5
Орлогын албан татвар	346 127.3	367 708.9	106.2
Хувь хүний орлогын албан татвар	362 942.3	348 225.1	95.9
Цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлогын	256 649.2	236 852.1	92.3
Үйл ажиллагааны орлогын	12 692.2	26 106.8	2.0**
Хөрөнгийн орлого	44 259.8	29 057.6	65.7
Хөрөнгө борлуулсны орлогын	17 807.7	20 780.1	116.7
Шууд бус орлого	31 533.4	35 428.5	112.4
Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	(30 715.0)	(30 715.0)	100.0
Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар	13 900.0	50 198.8	3.6**
Хөрөнгийн албан татвар	61 216.2	46 608.3	76.1
Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар	32 550.0	25 968.3	79.8
Бууны албан татвар	160.4	143.6	89.5
Малд ногдуулах албан татвар	118.1	93.5	79.2
Авто тээврийн ба өөрөө явагч хэрэгслийн	28 387.7	20 402.9	71.9
Бусад татвар, төлбөр, хураамж	70 342.2	65 842.5	93.6
Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	23 674.3	19 977.3	84.4
Газрын төлбөр	40 605.4	41 036.8	101.1
Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	1 912.5	740.0	38.7
Бусад татвар	4 150.0	4 088.4	98.5
2. Татварын бус орлого	97 984.1	48 725.2	49.7
Нийтлэг татварын бус орлого	84 484.1	48 725.2	57.7
Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	4 884.5	3 620.9	74.1
Торгуулийн орлого	39 626.5	30 701.3	77.5
Түрээсийн орлого	1 032.3	899.6	87.1
Бусад орлого	38 940.8	13 503.4	34.7
Өмч хувьчлал	13 500.0	-	0.0

ЗУРАГ 12. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, сая төгрөг

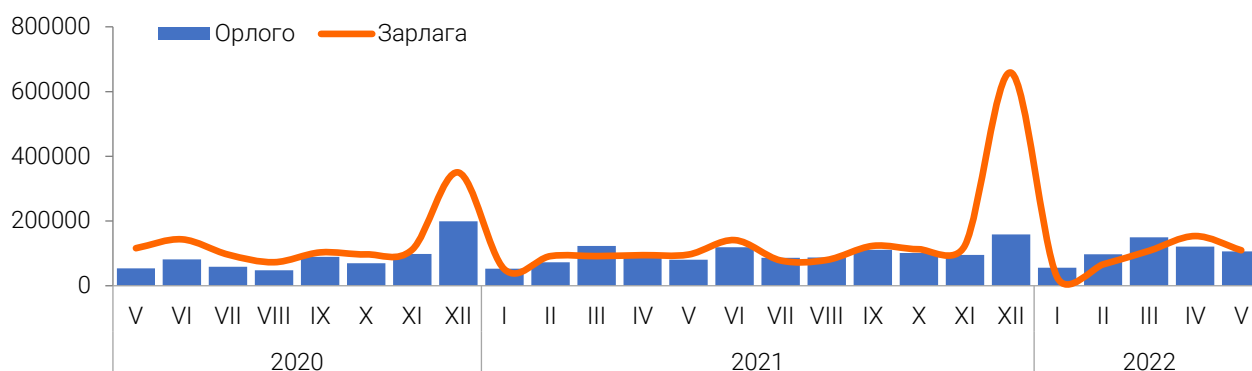

ХҮСНЭГТ 17. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, сая төгрөг, эхний 5 сарын байдлаар

Дүүрэг	Зарлага			
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
Нийслэлийн дүн	982 296.4	464 225.3	518 071.1	47.3
Багануур	5 434.8	4 763.5	671.3	87.6
Багахангай	2 428.1	1 910.5	517.6	78.7
Баянгол	72 756.5	34 731.9	38 024.6	47.7
Баянзүрх	103 141.5	25 491.1	77 650.4	24.7
Налайх	8 038.3	6 300.3	1 738.0	78.4
Сонгинохайрхан	32 848.1	23 131.5	9 716.6	70.4
Сүхбаатар	136 639.1	86 981.7	49 657.4	63.7
Хан-Уул	110 127.3	58 932.8	51 194.5	53.5
Чингэлтэй	56 975.8	45 055.4	11 920.4	79.1
Хотын шууд	453 906.9	176 926.6	276 980.3	39.0

2022 оны эхний 5 сард нийслэлийн төсвөөс нийслэл, дүүргийн байгууллагуудын төлөвлөсөн үйл ажиллагааны зардлын 464.2 (47.3%) тэрбум төгрөгийг санхүүжүүлжээ. Өөрөөр хэлбэл нийслэл, дүүргийн байгууллагууд батлагдсан төсвийнхөө 518.1 (52.7%) тэрбум төгрөгийг зарцуулаагүй байна.

ЗУРАГ 13. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, сая төгрөг

Ойлголт, тодорхойлолт:

Татварын орлого: Орлогын албан татвар, нийгмийн даатгалын орлого, хөрөнгийн албан татвар, нэмэгдэл өртгийн албан татвар, онцгой албан татвар, тусгай зориулалтын орлого, гадаад үйл ажиллагааны орлого, бусад татвар, төлбөр, хураамжаас бүрдэнэ.

Татварын бус орлого: Нийтлэг татварын бус орлого, хөрөнгийн орлого, тусламжийн орлого, улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлгээс бүрдэнэ.

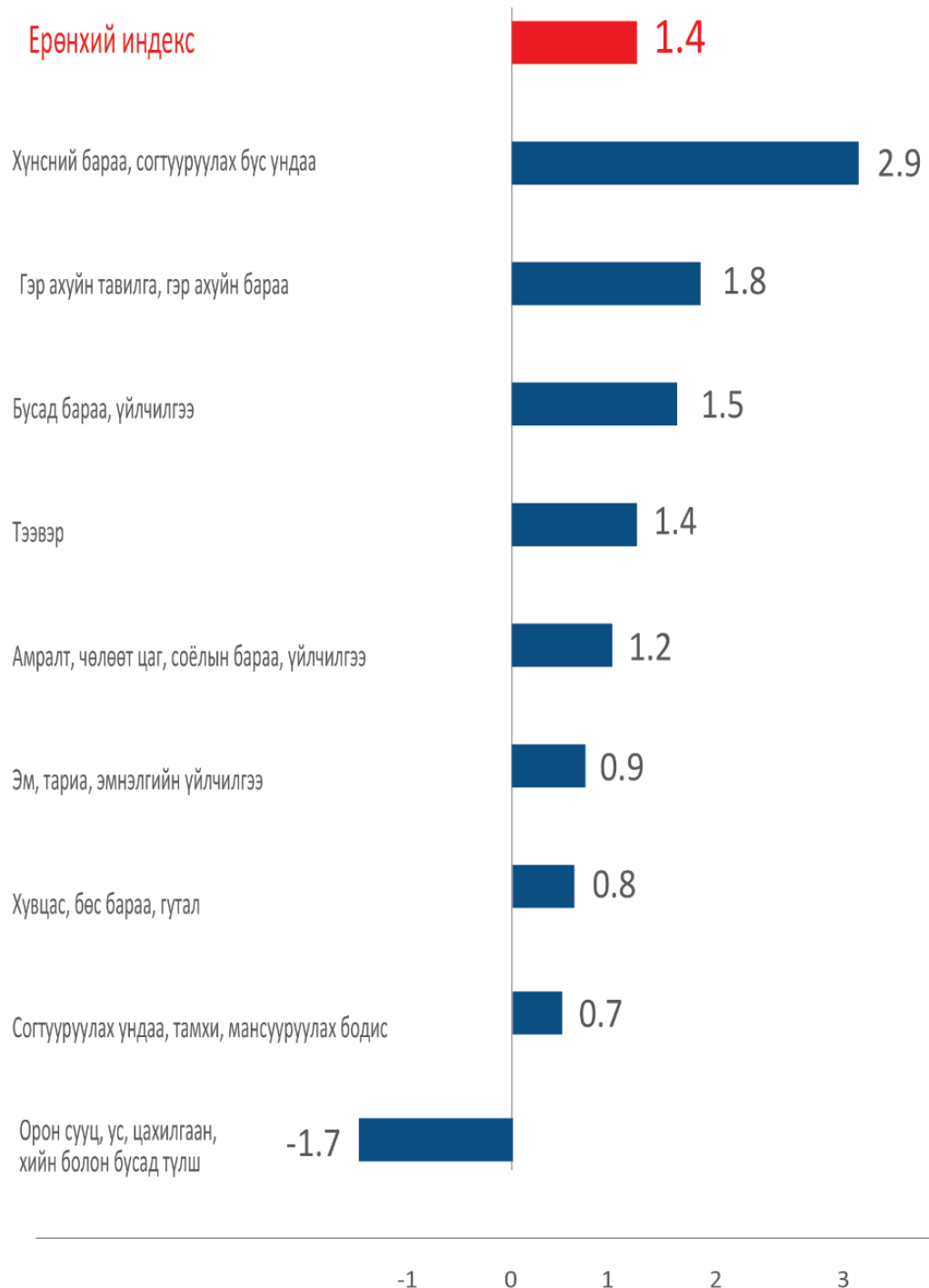
Төсвийн орлого: Ирээдүйн өв сан, тогтворжуулалтын сан болон тэнцвэржүүлсэн орлогоос бүрдэнэ.

Урсгал зардал: Бараа, ажил, үйлчилгээний зардал, зээлийн үйлчилгээний төлбөр, татаас ба урсгал шилжүүлгээс бүрдэнэ.

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС (2022 оны 5 дугаар сард)

Хэрэглээний үнийн индекс

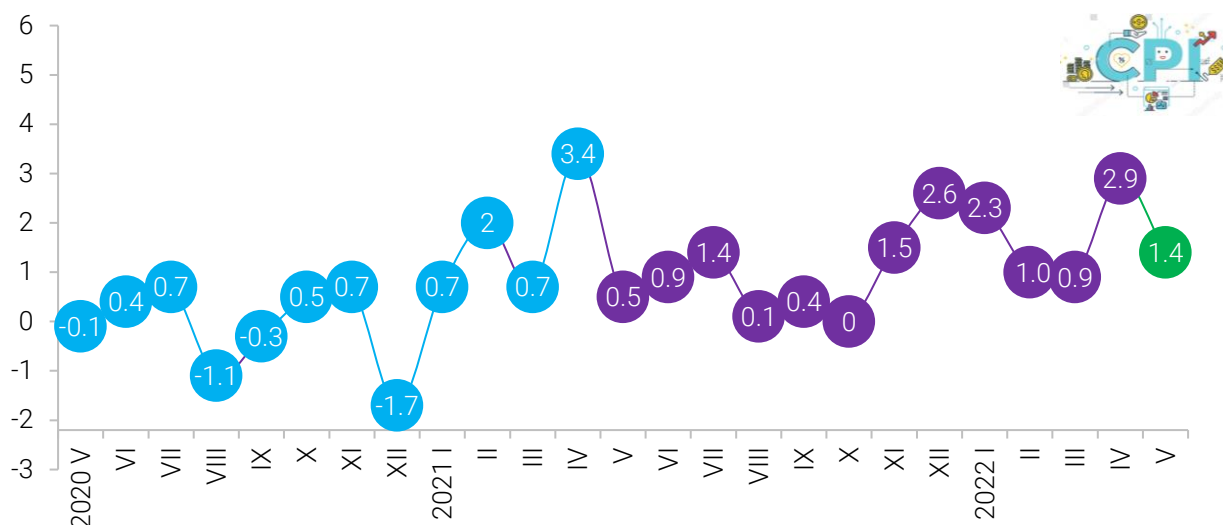

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс өмнөх оны мөн үеэс 16.2 хувиар өслөө.

2022 оны 5 дугаар сарын хэрэглээний үнийн индекс 2021 оны жилийн эцэстэй харьцуулахад 8.7 хувь, өмнөх сартай харьцуулахад 1.4 хувиар тус тус өссөн байна.

ЗУРАГ 14. ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС

Хэрэглээний үнийн индекс 2022 оны 5 дугаар сарыг өмнөх оны жилийн эцэстэй харьцуулахад 8.7 хувиар өсөхөд хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа бүлгийн үнэ 11.9 хувь, согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис бүлгийн үнэ 3.3 хувь, хувцас, бөс бараа, гутал бүлгийн үнэ 9.3 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш бүлгийн үнэ 12.9 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа бүлгийн үнэ 9.1 хувь, эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 13.3 хувь, тээврийн бүлгийн үнэ 5.9 хувь, холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ бүлгийн үнэ 1.9 хувь, амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ бүлгийн үнэ 2.4 хувь, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ бүлгийн үнэ 4.5 хувь, бусад бараа, үйлчилгээний бүлгийн үнэ 9.4 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлсөн байна.

ХҮСНЭГТ 18. ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС, барааны бүлгээр

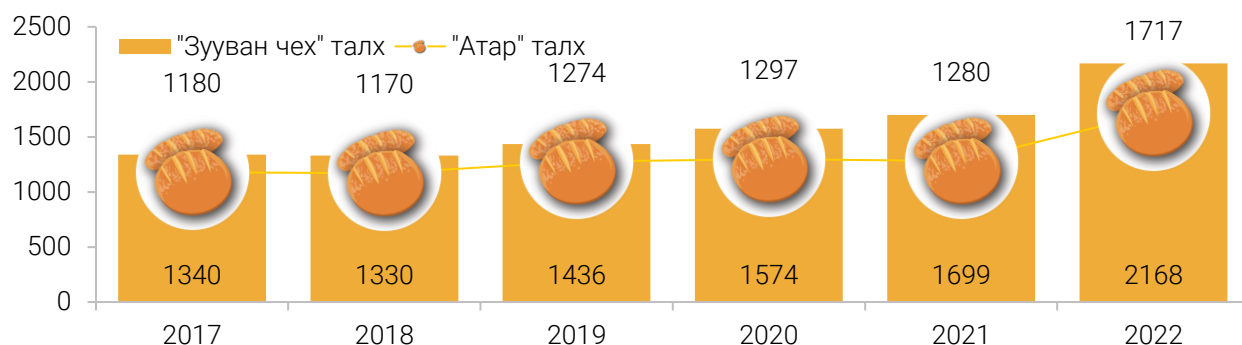
Бараа, үйлчилгээний бүлгийн нэр	<u>2021-V</u> 2020-V	<u>2022-V</u> 2021-V	<u>2022-V</u> 2021-XII	<u>2022-V</u> 2022-IV
Ерөнхий индекс	106.7	116.2	108.7	101.4
Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	113.2	119.0	111.9	102.9
Согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис	102.5	109.6	103.3	100.7
Хувцас, бөс бараа, гутал	101.5	114.7	109.3	100.8
Орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш	106.3	110.7	112.9	98.3
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	102.8	114.8	109.1	101.8
Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	105.2	118.9	113.3	100.9
Тээвэр	105.3	126.0	105.9	101.4
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	100.3	105.6	101.9	100.0
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	101.2	104.5	102.4	101.2
Боловсролын үйлчилгээ	101.4	105.9	100.0	100.0
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	110.2	118.3	104.5	103.5
Бусад бараа, үйлчилгээ	106.3	119.3	109.4	101.5

2022 оны 5 дугаар сард үнийн ажиглалт хийхээр хэрэглээний сагсанд сонгогдсон 344 нэрийн бараа, үйлчилгээний 41.87 хувийнх нь үнэ өсөж, 2.03 хувийнх нь үнэ буурч, 56.1 хувийн бараа үйлчилгээний үнэ өмнөх сартай харьцуулахад тогтвортой байв.

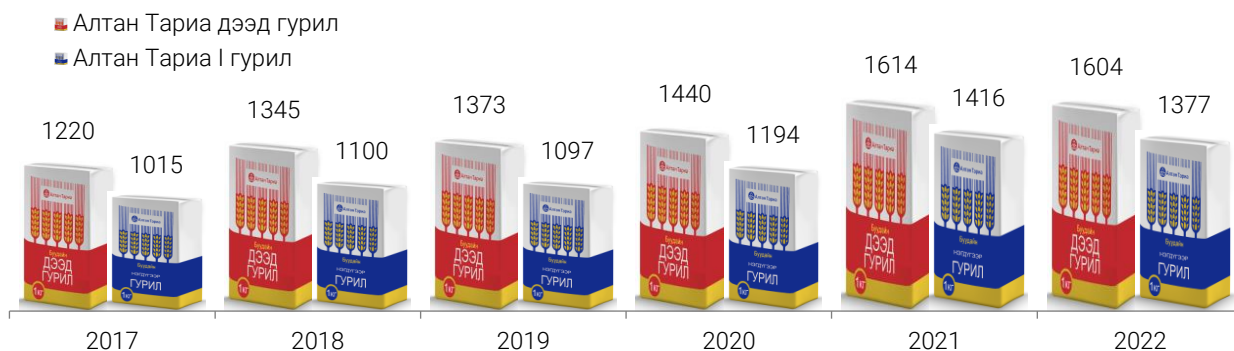
ХҮСНЭГТ 19. УЛААНБААТАР ХОТЫН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН САРЫН ИНДЕКС, /**аерэг**, **сөрөг**/

Бараа, үйлчилгээний бүлэг	Үнийн өөрчлөлт %	Дэд бүлэг, зарим барааны үнийн өөрчлөлт
Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	2.9	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд бүх төрлийн кофе, цай, какао бүтээгдэхүүний үнэ 28.9 хувиар, хүнсний ногооны үнэ 6.4 хувиар, загас, далайн бүтээгдэхүүний үнэ 5.2 хувиар, төрөл бүрийн өөх, тосны үнэ 3.8 хувиар, саахар, жимсний чанамал, зөгийн бал, чихэр, шоколадны үнэ 2.9 хувиар тус тус голлон нөлөөлөв.
Согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис	0.7	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд дарсны үнэ 3.2 хувиар, шар айргийн үнэ 0.7 хувиар тус тус шууд нөлөөлөв.
Хувцас, бөс бараа, гутал	0.8	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд хувцас засвар, цэвэрлэгээ, түрээсийн үнэ 2.4 хувиар, гутал засвар, түрээсийн үнэ 9.0 хувиар тус тус голлон нөлөөлөв.
Орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш	1.7	Энэ бүлгийн үнийн бууралтад хатуу түлшний үнэ 6.0 хувиар буурсан нь нөлөөлөв.
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	1.8	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд гэр ахуйн жижиг цахилгаан хэрэгслийн үнэ 9.6 хувиар, гэр ахуйн барааны үнэ 2.7 хувиар, жижиг багаж хэрэгслийн үнэ 1.8 хувиар тус тус нөлөөлөв.
Эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	0.9	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд шүдний эмнэлгийн үйлчилгээний үнэ 7.0 хувиар, эрүүл мэндийн бусад барааны үнэ 1.5 хувиар тус тус шууд нөлөөлөв.
Тээвэр	1.4	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд хувийн тээврийн хэрэгслийн засвар, үйлчилгээний үнэ 2.6 хувиар шууд нөлөөлөв.
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	1.2	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд чөлөөт цаг, соёлын үйлчилгээний үнэ 9.9 хувиар, бичгийн болон зургийн хэрэгслийн үнэ 6.6 хувиар, чөлөөт цагт зориулсан бусад хэрэгслийн үнэ 5.1 хувиар тус тус голлон нөлөөлжээ.
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	3.5	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд ресторан, кафе, бусад зоогийн газрын үйлчилгээний үнэ 4.6 хувиар, гуанз, цайны газрын үйлчилгээний үнэ 2.7 хувиар тус тус шууд нөлөөлөв.
Бусад бараа, үйлчилгээ	1.5	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд гоо сайхны хэрэгцээнд зориулсан бусад эд зүйлсийн үнэ 1.5 хувиар голлон нөлөөлжээ.

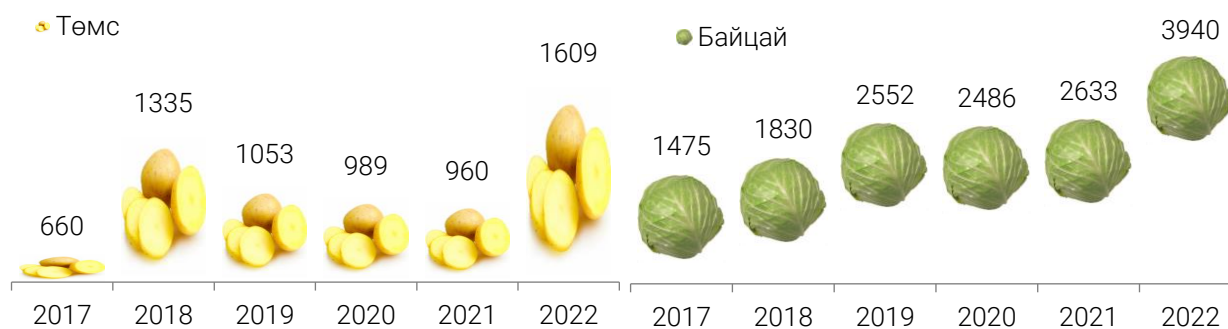
ЗУРАГ 15. НЭГ ШИРХЭГ ТАЛХНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн V сард, төгрөг

ЗУРАГ 16. НЭГ КИЛОГРАММ САВЛАСАН ГУРИЛЫН ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн V сард, төгрөг

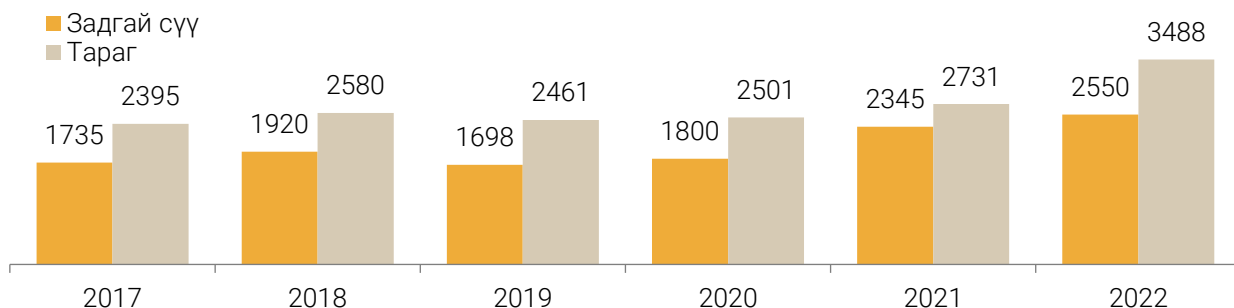
ЗУРАГ 17. НЭГ КИЛОГРАММ ХҮНСНИЙ НОГООНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн V сард, төгрөг

ЗУРАГ 18. НЭГ КИЛОГРАММ ХҮНСНИЙ НОГООНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн IV сард, төгрөг

ЗУРАГ 19. НЭГ ЛИТР СҮҮ, ТАРАГИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн V сард, төгрөг

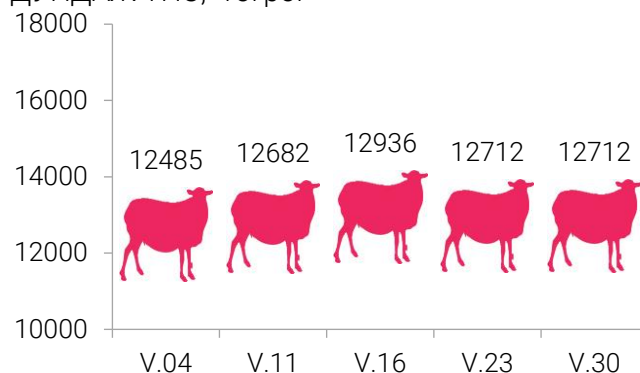
2022 оны 5 дугаар сард хүнсний зах, супермаркет, бөөний төвүүдэд жижиглэн худалдаалагдаж буй хонины ястай махны үнэ өмнөх сартай харьцуулахад 0.7 хувиар, үхрийн ястай мах 4.2 хувиар тус тус өссөн байна.

ХҮСНЭГТ 20. НЭГ КИЛОГРАММ МАХНЫ ЖИЖИГЛЭН ХУДАЛДАХ ДУНДАЖ ҮНЭ, төгрөг

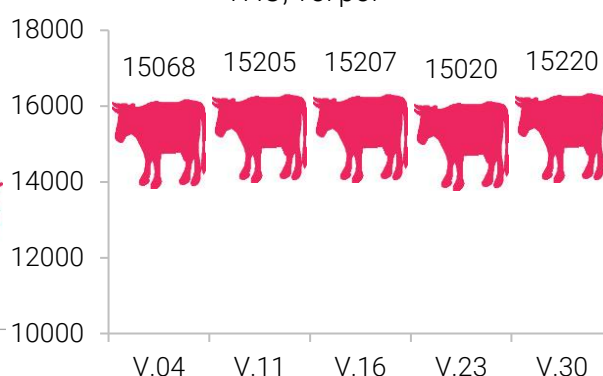
Үхрийн ястай мах												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2016	6 165	6 875	7 105	8 170	8 495	7 930	6 950	6 865	6 120	5 235	5 495	5 580
2017	6 775	7 405	7 785	7 985	8 230	7 905	7 725	7 375	7 250	6 945	6 710	6 505
2018	6 615	7 110	7 740	8 365	8 465	8 735	9 085	8 225	7 780	7 845	8 005	8 305
2019	8 875	8 925	9 390	9 635	10 960	11 700	12 280	11 540	11 375	10 950	10 090	9 755
2020	10 535	11 415	11 665	11 735	11 940	12 640	12 760	11 760	11 235	10 855	11 075	11 210
2021	11 615	12 605	12 670	13 850	13 960	14 770	14 800	13 700	13 420	13 280	13 345	13 495
2022	14 060	14 235	14 260	14 530	15 140							

Хонины ястай мах												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2016	4 625	5 495	5 970	6 935	6 945	6 525	5 780	5 605	4 940	4 250	3 945	4 390
2017	5 650	6 030	6 675	7 080	7 235	6 700	6 575	6 395	6 210	5 760	5 380	5 140
2018	5 240	5 945	6 560	7 290	7 490	7 515	7 535	6 980	6 415	6 440	6 690	6 695
2019	7 170	7 340	7 945	8 710	9 820	10 430	10 045	9 700	9 640	9 095	7 710	7 635
2020	8 705	9 600	9 765	9 835	10 125	10 385	10 650	9 870	9 170	8 715	8 635	8 580
2021	9 040	10 460	10 705	12 320	12 390	12 695	12 440	11 380	10 975	11 005	10 775	10 805
2022	11 485	12 295	12 585	12 620	12 705							

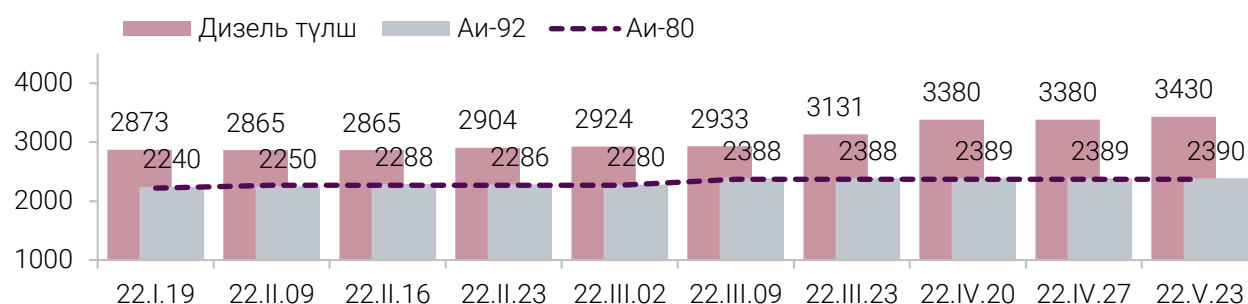
ЗУРАГ 20. НЭГ КГ ХОНИНЫ МАХНЫ ДУНДАЖ ДУНДАЖ ҮНЭ, төгрөг

ЗУРАГ 21. НЭГ КГ ҮХРИЙН МАХНЫ ҮНЭ, төгрөг

ЗУРАГ 22. НЭГ ЛИТР ШАТАХУУНЫ ҮНЭ, өөрчлөлт орсон өдрөөр

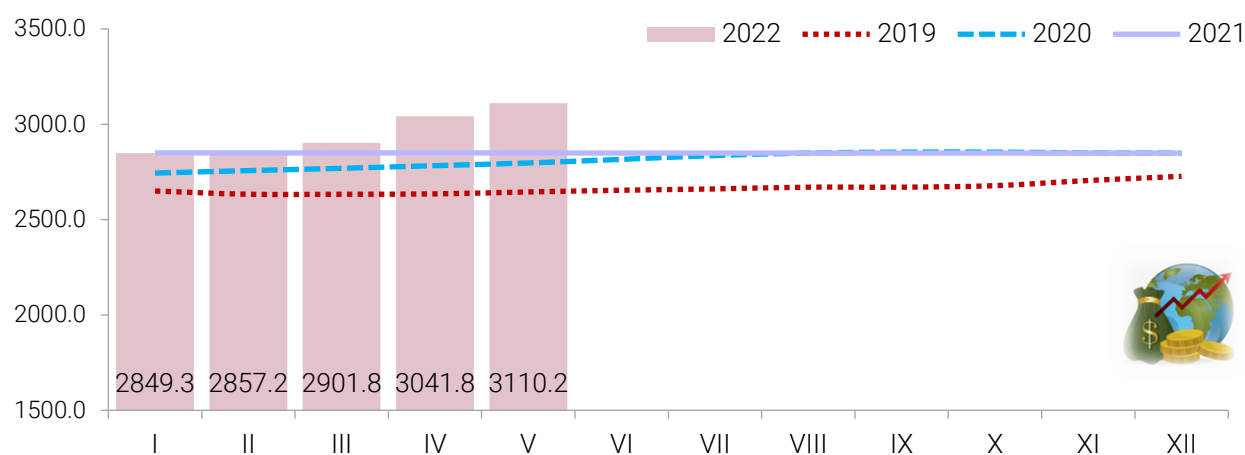
ХҮСНЭГТ 21. ТҮЛШНИЙ ҮНЭ, төгрөг

Байршил	2020.V.27			2021.VI.02			2022.V.30		
	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Сайжруулсан түлш 25 кг	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Сайжруулсан түлш 25 кг	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Сайжруулсан түлш 25 кг
	Хар мод	Нарс мод		Хар мод	Нарс мод		Хар мод	Нарс мод	
Чингэлтэй	4 000	3 500	3 750	5 000	5 000	3 750	5 000	5 000	3 750
Сүхбаатар	4 000	3 500	3 750	4 000	4 000	3 750	5 000	6 000	3 750
Цайз зах	4 000	3 500	3 750	4 000	4 000	3 750	6 000	5 500	3 750
Хангай зах	3 500	3 500	3 750	3 500	3 500	3 750	5 000	5 000	3 750
Дундаж үнэ	3 875	3 500	3 750	4 125	4 125	3 750	5 250	5 375	3 750

ХҮСНЭГТ 22. НЭГ ЛИТР ШАТАХУУНЫ ҮНЭ, төгрөг

ШТС	2021.VI.02					2022.V.30				
	Аи 95	Аи 80	Аи 92	Дизель түлш	Газ	Аи 95	Аи 80	Аи 92	Дизель түлш	Газ
Жаст Ойл	-	1 370	1 450	1 990	-	3 190	-	-	-	-
Петровис	2 100	1 400	1 450	2 290	-	3 260	2 370	2 390	3 430	-
Магнай трейд	2 100	-	1 450	2 290	-	3 260	-	2 390	3 430	-
Сод монгол	2 100	-	1 450	2 290	-	3 260	-	2 385	3 430	-
Шунхлай	2 100	-	1 450	2 290	-	3 260	-	2 390	3 430	-
Юнигаз	-	-	-	-	1 130	-	-	-	-	1 690
Дундаж үнэ	2 100	1 385	1 450	2 230	1 130	3 246	2 370	2 389	3 380	1 690

ЗУРАГ 23. АМ.ДОЛЛАРЫН ХАНШИЙН САРЫН ДУНДАЖ ХӨДӨЛГӨӨН, төгрөг⁸

⁸ Мэдээллийн эх сурвалж: Монголбанкны статистикийн мэдээлэл

ХҮСНЭГТ 23. ХҮНСНИЙ БАРААНЫ ДУНДАЖ ҮНИЙН ЗЭРЭГЦҮҮЛЭЛТ, 2022 оны III, IV, V сарын өдрүүдээр

№	Бүтээгдэхүүний нэр		хэмжих нэгж	2022 III.16	2022 III.23	2022 III.30	2022 IV.06	2022 IV.13	2022 IV.20	2022 IV.27	2022 V.04	2022 V.11	2022 V.16	2022 V.23	2022 V.30	22.V.30 22.V.23
1	"Алтан тариа" гурил	дээд	кг	1 624	1 624	1 624	1 624	1 624	1 624	1 587	1 579	1 576	1 576	1 577	1 584	100.4
		1-р зэрэг	кг	1 406	1 406	1 406	1 406	1 406	1 406	1 409	1 377	1 371	1 372	1 364	1 354	99.3
2	"Алтан тариа" савласан гурил	дээдийн дээд	кг	2 499	2 474	2 474	2 481	2 481	2 484	2 484	2 484	2 484	2 485	2 485	2 489	100.2
		дээд	кг	1 582	1 586	1 586	1 579	1 592	1 592	1 592	1 600	1 600	1 594	1 586	1 604	101.1
		1-р зэрэг	кг	1 389	1 389	1 389	1 389	1 396	1 396	1 388	1 396	1 396	1 396	1 388	1 377	99.2
		2-р зэрэг	кг	1 035	1 042	1 042	1 042	1 049	1 049	1 063	1 063	1 063	1 063	1 055	1 048	99.3
3	Сүү	Сүү ХК 1л	литр	3 284	3 314	3 314	3 570	3 617	3 643	3 641	3 660	3 660	3 660	3 660	3 660	100.0
		Сүү ХК 0.5л	литр	1 600	1 600	1 600	1 728	1 744	1 751	1 763	1 787	1 795	1 795	1 795	1 801	100.3
		Задгай	литр	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 550	102.0
4	Тараг, Цөцгийтэй		литр	3 271	3 271	3 271	3 426	3 450	3 466	3 468	3 488	3 488	3 488	3 488	3 488	100.0
5	Талх	Атар	ширхэг	1 495	1 503	1 503	1 503	1 645	1 663	1 673	1 696	1 700	1 709	1 716	1 717	100.1
		Зууван чех	ширхэг	2 083	2 083	2 083	2 083	2 143	2 143	2 162	2 162	2 162	2 162	2 162	2 168	100.3
		Хар талх	300 гр	1 349	1 349	1 349	1 349	1 451	1 470	1 492	1 525	1 525	1 525	1 525	1 551	101.7
6	Будаа	цагаан	кг	4 381	4 381	4 381	4 473	4 516	4 516	4 710	4 770	4 770	4 777	4 667	4 625	99.1
		шар	кг	2 566	2 566	2 566	2 566	2 566	2 566	3 000	2 923	2 923	2 923	2 923	2 988	102.2
7	Цөцгийн тос, "Сүү" ХК		200 гр	6 558	6 558	6 558	6 558	6 558	6 558	6 596	6 596	6 615	6 615	6 615	6 730	101.7
8	Ургамлын тос, "Янта"		1 литр	5 932	5 932	5 932	6 631	6 631	6 631	6 631	6 833	6 833	7 254	7 292	7 429	101.9
9	Ногоон цай, Сtimo		90 гр	1 994	1 994	1 994	1 994	1 994	1 994	2 406	2 642	3 134	3 439	3 868	3 796	98.1
10	Элсэн чихэр		кг	3 251	3 251	3 251	3 276	3 276	3 276	3 651	3 651	3 651	3 651	3 651	3 640	99.7
11	Хонины мах	ястай	кг	12 310	12 782	12 610	12 911	12 603	12 433	12 538	12 485	12 682	12 936	12 712	12 712	100.0
		цул	кг	12 553	12 928	12 818	13 327	13 128	13 019	13 147	12 985	12 672	13 109	12 987	13 086	100.8
12	Үхрийн мах	ястай	кг	13 847	14 571	14 126	14 234	14 569	14 820	14 511	15 068	15 205	15 207	15 020	15 220	101.3
		цул	кг	16 263	16 486	16 530	16 199	16 756	17 041	17 059	17 212	17 214	17 582	17 857	17 470	97.8
13	Адууны мах, ястай		кг	10 277	10 442	10 442	10 856	10 393	10 571	11 152	10 823	11 381	11 238	11 261	11 152	99.0
14	Ямааны мах, ястай		кг	9 391	9 850	9 850	9 850	9 850	9 850	9 850	9 850	9 698	10 000	10 000	10 323	103.2
15	Төмс, монгол		кг	1 179	1 244	1 347	1 381	1 435	1 435	1 463	1 530	1 530	1 542	1 542	1 609	104.3
16	Лууван, монгол		кг	3 031	3 074	3 074	3 246	3 192	3 268	3 465	3 807	3 714	3 821	3 971	4 171	105.0
17	Байцай, монгол		кг	2 703	2 742	2 768	2 997	3 172	3 309	3 362	3 581	3 534	3 608	3 608	3 940	109.2
18	Хүрэн манжин, монгол		кг	3 652	3 714	3 759	3 912	4 002	4 002	5 032	5 769	5 734	5 734	5 734	5 616	97.9
19	Сонгино, хятад		кг	2 687	2 687	2 687	2 687	2 726	2 726	2 787	2 787	2 787	2 787	2 787	2 787	100.0
20	Алим, фүжи		кг	7 851	7 851	7 851	7 851	7 851	7 851	7 851	8 041	8 041	8 041	8 041	8 041	100.0
21	Өндөг, ОХУ		ширхэг	419	413	413	461	467	470	485	475	473	489	486	473	97.3

ХҮСНЭГТ 24. ХҮНСНИЙ БАРААНЫ ДУНДАЖ ҮНИЙН ЗЭРЭГЦҮҮЛЭЛТ, 2016-2022 оны V сарын 30

№	Бүтээгдэхүүний нэр		хэмжих нэгж	2016.VI	2017.VI	2018.VI	2019.VI	2020.VI	2021.VI	2022 V.30	2022/2021	2022/2020	2022/2019	2022/2018	2022/2017	2022/2016
1	"Алтан тариа" гурил	дээд	кг	1 275	1 180	1 310	1 359	1 416	1 584	1 584	100.0	111.9	116.6	120.9	134.2	124.2
		1-р зэрэг	кг	1 065	970	1 065	1 056	1 157	1 376	1 354	98.4	117.0	128.2	127.1	139.6	127.1
2	"Алтан тариа" савласан гурил	дээдийн дээд	кг	1 600	1 570	1 640	1 739	2 147	2 228	2 489	111.7	115.9	143.1	151.8	158.5	155.6
		дээд	кг	1 295	1 220	1 345	1 373	1 440	1 614	1 604	99.4	111.4	116.8	119.3	131.5	123.9
		1-р зэрэг	кг	1 095	1 015	1 100	1 097	1 194	1 416	1 377	97.2	115.3	125.5	125.2	135.7	125.8
		2-р зэрэг	кг	845	795	870	869	928	998	1048	105.0	112.9	120.6	120.5	131.8	124.0
3	Сүү	Сүү ХК 1л	литр	2 075	2 350	2 685	2 630	2 705	2 841	3 660	128.8	135.3	139.2	136.3	155.7	176.4
		Сүү ХК 0.5л	литр	915	1 035	1 115	1 102	1 218	1 325	1 801	135.9	147.9	163.4	161.5	174.0	196.8
		Задгай	литр	1 350	1 735	1 920	1 698	1 800	2 345	2 550	108.7	141.7	150.2	132.8	147.0	188.9
4	Тараг, Цөцгийтэй		литр	2 110	2 395	2 580	2 461	2 501	2 731	3 488	127.7	139.5	141.7	135.2	145.6	165.3
5	Талх	Атар	ширхэг	1 150	1 180	1 170	1 274	1 297	1 280	1 717	134.1	132.4	134.8	146.8	145.5	149.3
		Зууван чех	ширхэг	1 255	1 340	1 330	1 436	1 574	1 699	2 168	127.6	137.7	151.0	163.0	161.8	172.7
		Хар талх	300 гр	-	925	925	957	1 095	1 217	1 551	127.4	141.6	162.1	167.7	167.7	-
6	Будаа	цагаан	кг	-	-	-	3 509	3 606	3 661	4 625	126.3	128.3	131.8	-	-	-
		шар	кг	1 695	1 770	1 740	2 049	2 791	2 418	2 988	123.6	107.1	145.8	171.7	168.8	176.3
7	Цөцгийн тос, "Сүү" ХК		200 гр	3 255	-	5 245	4 247	3 784	4 273	6 730	157.5	177.9	158.5	128.3	-	206.8
8	Ургамлын тос, "Янта"		1 литр	-	3 405	3 590	3 510	3 520	4 370	7 429	170.0	211.1	211.7	206.9	218.2	-
9	Ногоон цай, Сtimo		90 гр	-	1 505	1 515	1 521	1 528	1 566	3 796	242.4	248.4	249.6	250.6	252.2	-
10	Элсэн чихэр		кг	-	-	-	2 745	2 734	2 765	3 640	131.6	133.1	132.6	-	-	-
11	Хонины мах	ястай	кг	7 130	6 930	7 520	10 345	10 229	12 630	12 712	100.6	124.3	122.9	169.0	183.4	178.3
		цул	кг	7 955	7 165	7 965	11 493	10 731	12 847	13 086	101.9	121.9	113.9	164.3	182.6	164.5
12	Үхрийн мах	ястай	кг	8 620	8 150	8 500	11 741	12 380	14 563	15 220	104.5	122.9	129.6	179.1	186.7	176.6
		цул	кг	10 145	9 590	10 375	14 181	14 907	16 622	17 470	105.1	117.2	123.2	168.4	182.2	172.2
13	Адууны мах, ястай		кг	5 775	6 125	6 075	9 071	9 695	13 694	11 152	81.4	115.0	122.9	183.6	182.1	193.1
14	Ямааны мах, ястай		кг	5 225	5 200	5 065	8 800	8 649	10 144	10 323	101.8	119.4	117.3	203.8	198.5	197.6
15	Төмс, монгол		кг	1 090	660	1335	1053	989	960	1609	167.6	162.7	152.8	120.5	243.8	147.6
16	Лууван, монгол		кг	2 030	820	2 030	1 668	1 937	1 688	4 171	247.1	215.3	250.1	205.5	508.7	205.5
17	Байцай, монгол		кг	1 820	1 475	1 830	2 552	2 486	2 633	3 940	149.6	158.5	154.4	215.3	267.1	216.5
18	Хүрэн манжин, монгол		кг	-	2 350	2 745	2 543	2 998	2 905	5 616	193.3	187.3	220.8	204.6	239.0	-
19	Сонгино, хятад		кг	1 310	1 475	1 395	1 349	1 654	2 125	2 787	131.2	168.5	206.6	199.8	188.9	212.7
20	Алим, фүжи		кг	4 010	4 200	4 170	4 183	4 239	5 580	8 041	144.1	189.7	192.2	192.8	191.5	200.5
21	Өндөг, ОХУ		ширхэг	285	315	325	334	340	463	473	102.2	139.1	141.6	145.5	150.2	166.0

ХҮСНЭГТ 25. ХҮНСНИЙ БАРААНЫ ҮНИЙН АЖИГЛАЛТ, ХҮНСНИЙ ЗАХ, ХУДАЛДААНЫ ТӨВӨӨР, 2022.V.30

№	Бүтээгдэхүүний нэр		хэмжих нэгж	Баянзүрх зах	Сансар Супер-маркет	Хүчит шонхор зах	Бөмбөгөр ХТ	Саруул зах	Барс ХТ	Таван эрдэнэ зах	Хархорин зах	Номин Супер-маркет	М-Март	Оргил Супер-маркет	Е Март	Их наяд ХТ	Дундаж үнэ
1	"Алтан тариа" гурил	дээд	кг	1 600	1 488	1 800	1 500	1 750	1 500	1 600	1 600	1 500	1 530	1 500	1 480	1 800	1 584
		1-р зэрэг	кг	1 400	1 298	1 400	1 300	1 500	1 300	1 400	1 350	1 316	1 350	1 308	1 298	1 400	1 354
2	"Алтан тариа" савласан гурил	дээдийн дээд	кг	2 500	2 440	2 500	2 300	2 800	2 500	2 500	2 500	2 439	2 510	2 450	2 440	2 500	2 489
		дээд	кг	1 600	1510	1 800	1600	1 800	1 500	1 600	1 650	1 499	1 550	1 510	1 490	1 800	1 604
		1-р зэрэг	кг	1 400	1320	1 400	1400	1 600	1 300	1 400	1 400	1 319	1 360	1 320	1 310	1 400	1 377
		2-р зэрэг	кг	1 200	970	1 000	1000	1 100	1 100	1 200	1 000	969	1 000	970	970	1 200	1 048
3	Сүү	Сүү ХК 1л	литр	3 700	3 700	3 500	3800	3 500	3 500	3 700	3 600	3 699	3 700	3 700	3 700	3 800	3 660
		Сүү ХК 0.5л	литр	1 700	1 850	1 700	1800	1 800	1 700	1 800	1 800	1 929	1 850	1 850	1 850	1 800	1 801
		Задгай	литр	-	-	-	-	-	-	2 600	2 500	-	-	-	-	-	2 550
4	Тараг, Цөцгийтэй		литр	3 400	3 500	3 500	3 450	3 600	3 400	3 500	3 400	3 499	3 500	3 500	3 500	3 600	3 488
5	Талх	Атар	ширхэг	1 700	1 760	1 700	1 650	1 800	1 700	1 700	1 800	1 659	1 650	1 760	1 750	1 700	1 717
		Зууван чех	ширхэг	-	2 200	-	-	2 200	2 100	2 100	-	2 159	2 200	2 200	2 190	-	2 168
		Хар талх	300 гр	1 600	1 540	1 600	1 500	1 700	-	1 400	1 500	1 559	1 630	1 540	1 560	1 500	1 551
6	Будаа	цагаан	кг	4 500	5 310	4 200	4 000	5 000	3 500	5 000	4 000	5 249	5 360	5 240	-	-	4 625
		шар	кг	3 000	-	3 000	2 500	-	3 000	3 000	3 500	-	-	-	-	3 000	2 988
7	Цөцгийн тос, "Сүү" ХК		200 гр	6 500	6 500	7 000	6 800	6 500	6 500	7 000	6 300	6 819	-	-	6 690	7 500	6 730
8	Ургамлын тос, "Янта"		1 литр	7 500	8 020	7 500	7 500	7 000	7 800	7 500	7 500	5 910	9 600	6 730	7 050	7 500	7 429
9	Ногоон цай, Сtimo		90 гр	4 000	-	3 700	-	-	3 410	-	3 800	-	4 110	-	3 430	4 200	3 796
10	Элсэн чихэр		кг	3 500	-	3 500	3000	-	3 500	3 500	3 200	4 674	4 760	-	-	3 500	3 640
11	Хонины мах	ястай	кг	12 500	-	9 800	1 3000	15 500	13 000	14 800	10 000	13 000	11 900	-	-	15 000	12 712
		цул	кг	12 500	-	11 000	-	-	14 500	14 800	11 500	-	-	-	14 800	-	13 086
12	Үхрийн мах	ястай	кг	15 500	-	14 500	14 500	17 800	14 500	16 800	12 500	14 500	-	-	16 800	15 500	15 220
		цул	кг	16 000	-	15 500	17 000	19 800	15 500	18 800	16 000	17 500	17 500	-	19 900	19 500	17 470
13	Адууны мах, ястай		кг	12 500	-	10 000	-	-	12 000	11 500	10 000	-	-	-	-	-	11 152
14	Ямааны мах, ястай		кг	11 000	-	10 000	-	-	-	-	10 000	-	-	-	-	-	10 323
15	Төмс, монгол		кг	1 500	1 380	1500	1 500	2 200	1500	1 800	1 200	1 379	1 420	1 800	2 300	1 800	1 609
16	Лууван, монгол		кг	4 500	3 900	4 500	3 800	4 500	4 000	4 500	4 000	4 349	3 200	3 800	4 990	4 500	4 171
17	Байцай, монгол		кг	4 000	3 750	4 000	4 500	5 000	4 500	3 800	4 500	3 649	3 200	3 500	3 250	4 000	3 940
18	Хүрэн манжин, монгол		кг	6 000	5 030	6 500	6 000	7 500	6 000	7 000	6 000	3 750	-	3 000	-	7 000	5 616
19	Сонгино, хятад		кг	3 000	3 080	2 500	2 500	3 000	3 000	2 500	2 500	-	2 490	-	-	3 500	2 787
20	Алим, фүжи		кг	8 000	-	6 500	6 500	-	8 500	8 990	8 500	-	9 900	-	-	-	8 041
21	Өндөг, Мрнгол		ширхэг	450	512	440	450	470	360	450	450	575	543	497	509	480	473

ХҮСНЭГТ 26. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН ЗАРИМ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ

Төрөл	2019		2020		2021		2022	
	IV	V	IV	V	IV	V	IV	V
	төгрөг							
Тэмээний шир	15 000	15 500	20 000	20 000	62 500	42 500	10 000	13 000
Адууны шир	9 300	22 000	9 000	9 333	9 667	9 500	8 500	8 000
Үхрийн шир	13 660	29 333	7 250	11 000	4 667	9 500	5 000	5 000
Хонины арьс	1 330	3 400	1 000	1 133	2 000	-	1 500	500
Ямааны арьс (ноолууртай)	42 000	-	-	-	17 667	-	27 500	20 000
Ямааны ноолуур	114 000	88 333	53 750	52 500	111 667	110 000	118 000	95 000

Багануур дүүргийн түүхий эдийн захын дундаж үнээр соёолон адуу 1250.0 мянган төгрөг, 3 настай үхэр 1800.0 мянган төгрөг, эр хонь 260.0 мянган төгрөг, эм хонь 245.0 мянган төгрөгийн ханштай байв.

Нийслэлийн түүхий эдийн захуудын сарын дундаж үнээр тэмээний шир 13000 төгрөг, адууны шир 8000 төгрөг, үхрийн шир 1.8-2.3 метр урттай 5000 төгрөг бол, 2.3 метрээс дээш урттай нь 6000 төгрөгийн ханштай байна.

Ойлголт, тодорхойлолт:

Хэрэглээний сагс: Үнийн индекс тооцох зорилгоор бүрдүүлсэн дундаж өрхийн хэрэглээг төлөөлөх чадвартай, хүн амын өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний нэр төрлийн жагсаалтыг ойлгоно.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний жин: Өрхийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нийт зардалд тухайн бараа, үйлчилгээний зардлын эзлэх хувь.

Хэрэглээний үнийн индекс (ХҮИ): Хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл, чанар өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг хэмжих үзүүлэлт бөгөөд нийт өрхөөр тооцсон үнийн өөрчлөлтийг харуулна.

Тооцох аргачлал:

ХҮИ-ийг хэрэглээний сагс, хэрэглээний жин гэсэн хоёр үзүүлэлтийг ашиглан, хувиргасан үнийн Ласпейресийн индексийн томъёогоор тооцно. Үүнд:

$$I_{ct}^L = \sum \left(\frac{P_{it}}{P_{it-1}} \right) \left(\frac{P_{it-1}}{P_{it-2}} \right) \dots \left(\frac{P_{i2}}{P_{i1}} \right) \left(\frac{P_{i1}}{P_{i0}} \right) \frac{P_{i0} Q_{i0}}{\sum P_{i0} Q_{i0}}$$

I_{ct}^L – t тайлант үеийн Ласпейресийн үнийн индекс
t – Тайлант үе
0 – суурь үе
 P_t^i – i барааны тайлант үеийн үнэ
 P_0^i – i барааны тайлант үеийн үнэ
 q_0^i – i барааны тайлант үеийн үнэ

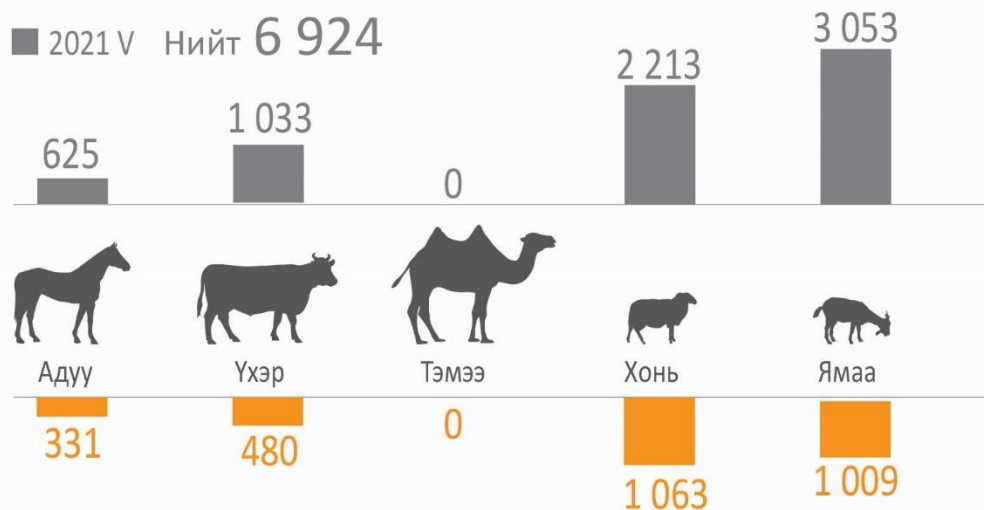
ХҮИ-ийн сагсны төлөөлөх чадварыг нэмэгдүүлэх, үнэн зөв байдлыг хангах үүднээс хэрэглээний сагс, жинг 5 жилд нэг удаа шинэчилдэг. Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний сагсыг Улаанбаатар хотод 344 бараа, үйлчилгээ (аймагт 238 бараа, үйлчилгээ)-ээр бүрдүүлж, Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгааны 2015 оны үр дүнгээр жинг тооцон, 2015 оны шинэчилсэн суурьтайгаар 2017 оны 4 дүгээр сараас эхлэн тархааж байна. ХҮИ-ийг тооцохдоо бараа, үйлчилгээний геометр дундаж үнийг ашигласан.

МАЛ АЖ АХУЙ (2022 оны 5 дугаар сард)

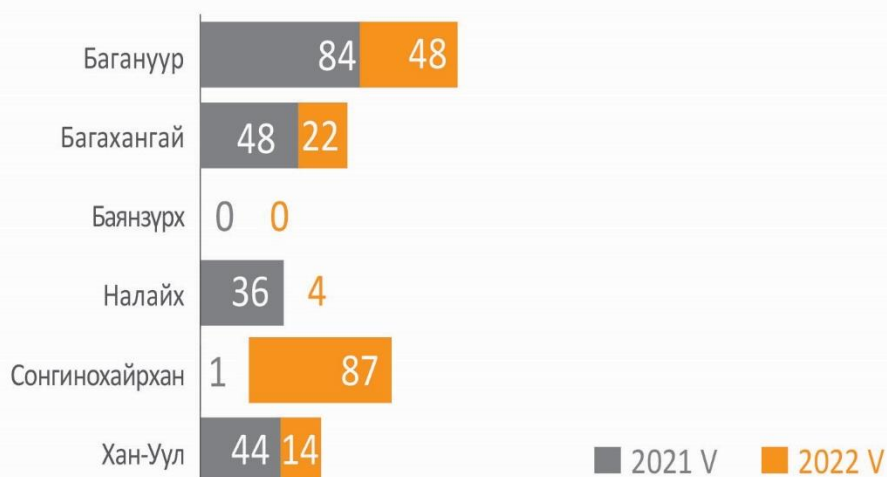

ЗҮЙ БУСААР ХОРОГДСОН ТОМ МАЛ, малын төрлөөр

■ 2022 V Нийт 2 883

ӨВЧНӨӨР ХОРОГДСОН МАЛ, ДҮҮРГЭЭР

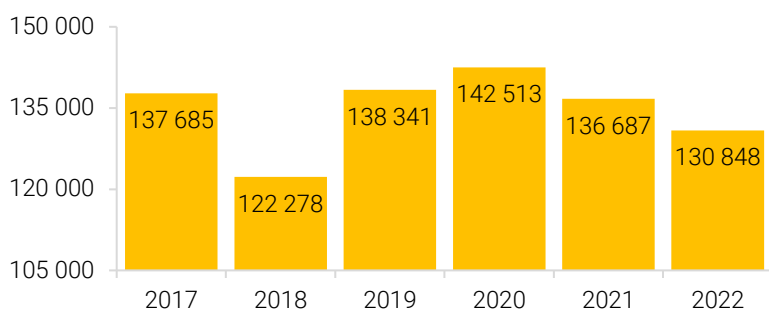

МАЛ АЖ АХУЙ

Мал төллөлт, төл бойжилт

Нийслэлийн хэмжээнд 2022 оны эхэнд тоологдсон төллөх насны нийт 214310 хээлтэгч малын 132838 (61.9%) нь 2022 оны эхний 5 сард төллөсөн байна. Эм хонины 68.3 хувь, эм ямааны 65.4 хувь, үнээний 53.6 хувь, гүүний 43.9 хувь нь төллөжээ. Нийт 132838 төл гарсны 1990 төл мал хорогдож, 130848 төл бойжиж, төл бойжилт 98.5 хувьтай байна.

ЗУРАГ 24. БОЙЖУУЛСАН ТӨЛИЙН ТОО, эхний 5 сард

Мал төллөлтийн мэдээг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад төллөсөн хээлтэгч 9.0 (6.3%) мянган толгойгоор, бойжсон төл 5.8 (4.3%) мянган толгойгоор буурсан байна.

Бойжуулсан нийт төлийн 7.5 хувийг унага, 16.8 хувийг тугал, 43.7 хувийг хурга, 31.9 хувийг ишиг эзэлжээ.

ХҮСНЭГТ 27. ТӨЛ БОЙЖИЛТ, ТОЛГОЙ, 2022 оны эхний 5 сарын байдлаар

Дүүрэг	Төллөсөн хээлтэгч	Гарсан төл	Хорогдсон төл	Бойжсон төл	Төл бойжилт
Багануур	59 740	59 740	936	58 804	98.4
Багахангай	10 666	10 666	408	10 258	96.2
Баянзүрх	9 517	9 517	86	9 431	99.1
Налайх	12 164	12 164	141	12 023	98.8
Сонгинохайрхан	32 623	32 623	238	32 385	99.3
Хан-Уул	8 128	8 128	181	7 947	97.7
Дүн	132 838	132 838	1 990	130 848	98.5

ХҮСНЭГТ 28. ТӨЛ БОЙЖИЛТ, ТОЛГОЙ, 2022 оны эхний 5 сарын байдлаар

Үзүүлэлт	2020 I-V	2021 I-V	2022 I-V	Үүнээс:				
				Ботго	унага	тугал	хурга	ишиг
Гарсан төл	145 554	142 094	132 838	9	9 967	22 178	57 976	42 708
Бойжсон төл	142 513	136 687	130 848	9	9 887	22 009	57 168	41 775
Хорогдсон төл	3 041	5 407	1 990	0	80	169	808	933
Бойжилтын хувь	97.9	96.2	98.5	100	99.2	99.2	98.6	97.8

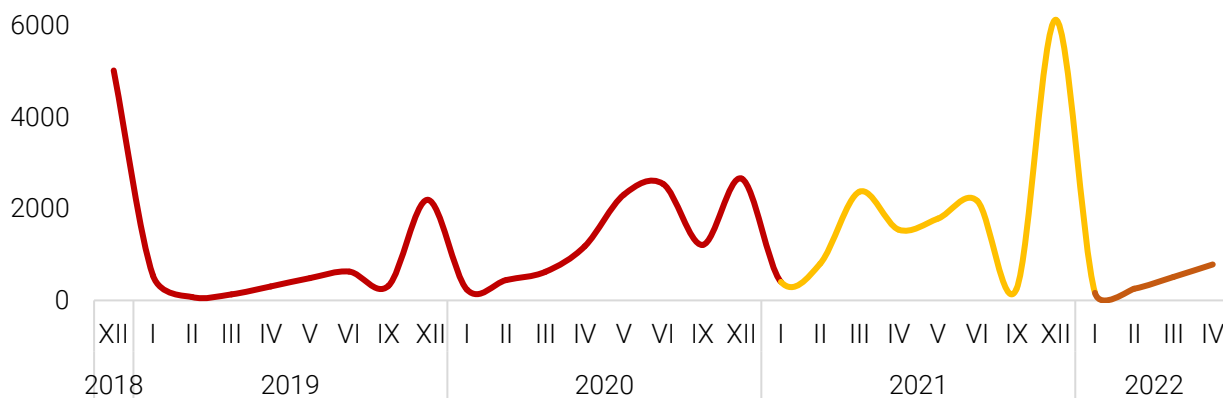
Том малын зүй бус хорогдол

2022 оны эхний 5 сард 2883 толгой том мал зүй бусаар хорогдож том малын зүй бус хорогдлын 1090 (37.8%) нь хээлтэгч мал байна. Хорогдсон нийт малын 11.4 хувийг адуу, 16.6 хувийг үхэр, 36.8 хувийг хонь, 34.9 хувийг ямаа эзэлжээ.

ХҮСНЭГТ 29. ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДОЛ, дүүргээр, жил бүрийн эхний 5 сарын байдлаар

Төрөл	2019 I-V		2020 I-V		2021 I-V		2022 I-V	
	Хорогдсон мал	хээлтэгч	Хорогдсон мал	хээлтэгч	Хорогдсон мал	хээлтэгч	Хорогдсон мал	хээлтэгч
Нийслэлийн дүн	1 543	734	4 805	3170	6 924	2 315	2 883	1 090
Багануур	737	240	1 147	410	1 393	325	1 024	301
Багахангай	788	-	102	102	295	226	114	78
Баянзүрх	1 384	236	328	140	600	252	336	237
Налайх	870	120	796	509	991	348	235	32
Сонгинохайрхан	1 841	316	1 960	1908	2 131	701	993	406
Хан-Уул	923	282	472	101	1 514	463	181	36
Чингэлтэй	-	-	-	-	-	-	-	-

ЗУРАГ 25. ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДЛЫН МЭДЭЭ, САРААР

Ойлголт, тодорхойлолт:

Том малын зүй бус хорогдол: Гэнэтийн аюулаар буюу байгалийн аюулт үзэгдэл, өвчнөөр хорогдсон (халдвартай, халдваргүй) зэрлэг амьтанд идүүлсэн, бариулсан ба бусад шалтгаанаар хорогдсон төл малаас бусад малыг оруулна.

Бэлэн хээлтэгч: Малыг төрөл бүр дэх нас гүйцсэн эм малыг хамруулна.

АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ (2022* оны эхний 5 сард)

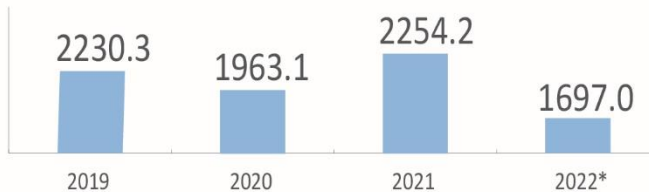
Уул уурхай, олборлолт, тэрбум төгрөг

Боловсруулах үйлдвэрлэл, тэрбум төгрөг

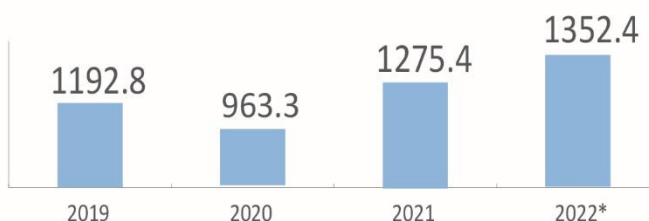
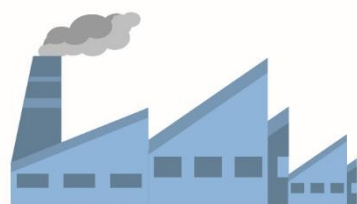
Цахилгаан хий, уур, агааржуулалт, тэрбум төгрөг

Ус хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал, зайлуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа, тэрбум төгрөг

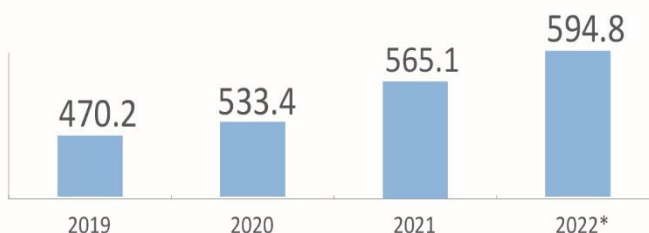
Уул уурхай, олборлолт, тэрбум төгрөг

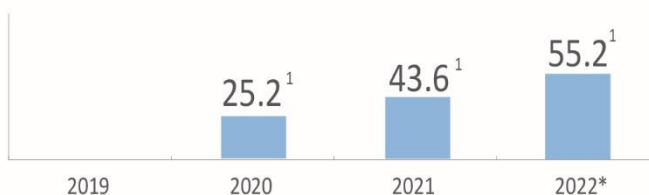
Боловсруулах үйлдвэрлэл, тэрбум төгрөг

Цахилгаан хий, уур, агааржуулалт, тэрбум төгрөг

Ус хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал, зайлуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа, тэрбум төгрөг

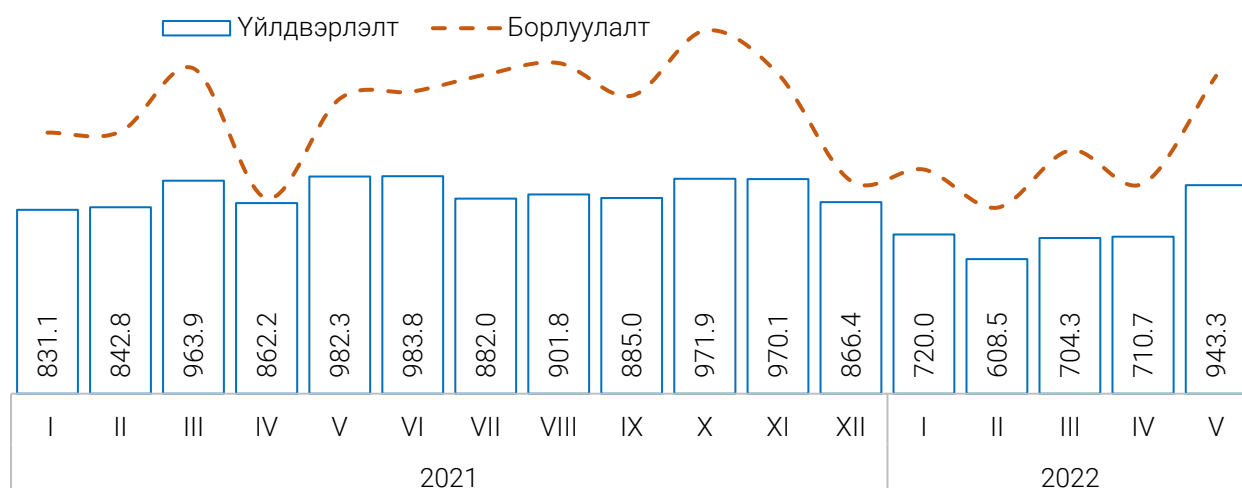

¹ 2020 оноос эхлэн дэд салбар нэмсэн.

АЖ ҮЙЛДВЭР

Нийслэлийн аж үйлдвэрийн газрууд 2022 оны эхний 5 сард урьдчилсан гүйцэтгэлээр 3.7 их наяд төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 5.3 их наяд төгрөгийн борлуулалт хийсэн нь өмнөх онтой харьцуулахад үйлдвэрлэлт 739.0 (16.7%) тэрбум төгрөгөөр, борлуулалт 687.8 (11.4%) тэрбум төгрөгөөр тус тус буурсан байна.

ЗУРАГ 26. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН 2021-2022* ОНЫ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, БОРЛУУЛАЛТ, сараар, тэрбум төгрөгөөр

Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл 2022 оны эхний 5 сард урьдчилсан гүйцэтгэлээр 1.7 их наяд төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 857.2 (33.6%) тэрбум төгрөгөөр буурахад чулуун, хүрэн нүүрс олборлолт 435.1 (84.6%) тэрбум төгрөгөөр, газрын түүхий тос, байгалийн хий олборлолт 374.8 (97.1%) тэрбум төгрөгөөр, металлын хүдэр олборлолт 37.2 (2.3%) тэрбум төгрөгөөр, бусад ашигт малтмал олборлолт 14.1 (75.3%) тэрбум төгрөгөөр буурахад нь голлон нөлөөлсөн байна.

Боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл 2022 оны эхний 5 сард урьдчилсан гүйцэтгэлээр 1.4 их наяд төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 76.9 (6.0%) тэрбум төгрөгөөр өсөхөд жимс болон төмс, хүнсний ногоо боловсруулалт, хадгалалт 5.3 (41.4%) тэрбум төгрөгөөр, хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 42.9 (45.0%) тэрбум төгрөгөөр, ундаа үйлдвэрлэл 77.7 (29.8%) тэрбум төгрөгөөр, ээрэх, нэхэх, даавуун материал бэлтгэх үйлдвэрлэл 44.7 (37.6%) тэрбум төгрөгөөр, хувцас үйлдвэрлэл 46.6 (2 дахин) тэрбум төгрөгөөр, арьс, арьсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 4.6 (90.8%) тэрбум төгрөгөөр, цаас болон цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 0.3 (1.3%) тэрбум төгрөгөөр, хэвлэх, дуу бичлэгийг хувилах, дахин үйлдвэрлэх үйл ажиллагаа 2.2 (16.0%) тэрбум төгрөгөөр, резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 12.8 (51.0%) тэрбум төгрөгөөр, төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл 41.1 (2 дахин) тэрбум төгрөгөөр, тавилга үйлдвэрлэл 2.9 (64.2%) тэрбум төгрөгөөр, бусад боловсруулах үйлдвэрлэл 8.1 (7 дахин) тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн нь голлох нөлөө үзүүлсэн байна.

Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт 2022 оны эхний 5 сард урьдчилсан гүйцэтгэлээр 594.8 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 29.7 (5.3%) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

Ус хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал зайлуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа 2022 оны эхний 5 сард урьдчилсан гүйцэтгэлээр 55.2 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 11.5 (26.4%) тэрбум төгрөгөөр өсөхөд хог хаягдлыг цуглуулах, боловсруулах, зайлуулах, дахин ашиглах үйл ажиллагаа 1.2 (10.1%) сая төгрөгөөр,

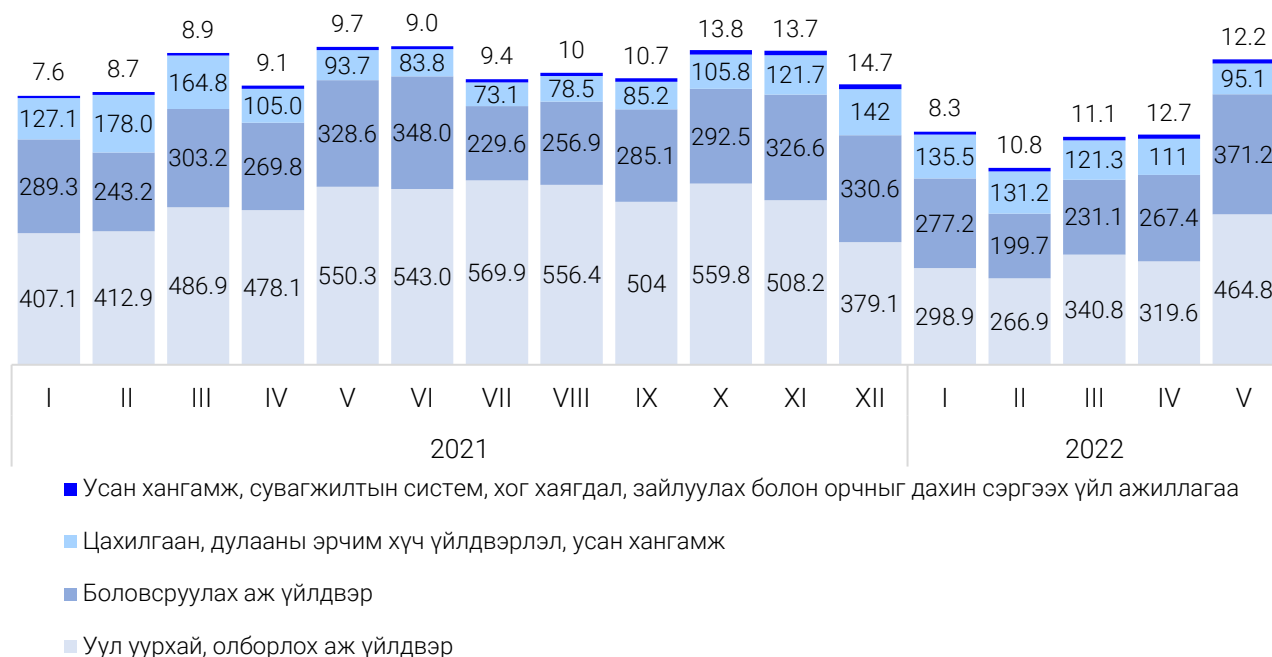
ус хуримтлуулах, ариутгах, түгээх үйл ажиллагаа 14.9 (57.5%) тэрбум төгрөгөөр өссөн нь голлох нөлөө үзүүлсэн байна.

Нийслэлийн аж үйлдвэрийн салбар 2022 оны 5 дугаар сард урьдчилсан гүйцэтгэлээр 943.3 тэрбум төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт хийснээс уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбар 49.3 хувийг, боловсруулах аж үйлдвэрлэл 39.3 хувийг, цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт 10.1 хувийг, ус хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал зайлуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа 1.3 хувийг тус тус эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 30. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, өссөн дүнгээр

Бүтээгдэхүүн	Хэмжих нэгж	2021 I-V	2022 I-V*	$\frac{2022^*}{2021}$ %
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр				
Чулуун нүүрс	мян.тн	1 435.3	0.0	0.0
Хүрэн нүүрс, бөөгнөрөөгүй	мян.тн	1 924.9	1 986.3	103.2
Цэвэршүүлээгүй алт	кг	5 312.2	4 536.1	85.4
Хайлуур жоншны баяжмал	мян.тн	0.0	0.0	0.0
Боловсруулах үйлдвэр				
Малын мах	тн	9 995.5	2 957.9	29.6
Өлөн гэдэс	мян.гогцоо	185.8	218.8	117.7
Хиам	тн	3 240.9	3 388.8	104.6
Боловсруулсан шингэн сүү	мян.л	22 228.1	20 362.8	91.6
Гурил	тн	86 453.5	50 693.8	58.6
Талх	тн	12 364.9	11 517.4	93.1
Нарийн боов	тн	11 304.6	10 807.1	95.6
Пүнтүүз	тн	27.6	29.5	107.0
Цагаан архи	мян.л	6 869.6	9 099.9	132.5
Оргилуун дарснаас бусад төрлийн усан үзмийн дарс	мян.л	44.6	112.9	0.0
Самнасан ноолуур	тн	161.6	341.2	211.1
Хивс, шалны нэхмэл дэвсгэр	мян.м2	9.1	22.1	243.8
Сүлжмэл эдлэл-ноолуур	мян.ш	118.3	196.1	165.8
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж				
Цахилгаан эрчим хүч	мян.квт.цаг	3 053 008.0	3 215 443.3	105.3
Дулааны эрчим хүч	мян.гкал	5 118.2	5 485.6	107.2
Усан хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал, зайлуулах болон орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа				
Төвлөрсөн сүлжээгээр цэвэр, бохир ус дамжуулах, түгээх үйлчилгээ (уур, халуун уснаас бусад)	мян.м3	19 114.1	20 001.9	104.6

ЗУРАГ 27. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН 2021-2022* ОНЫ НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, салбараар, сараар, тэрбум төгрөгөөр

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт борлуулалтын 3015.8 (56.5%) тэрбум төгрөгийг дотоодод, 2326.0 (43.5%) тэрбум төгрөгийг гадаадад борлуулсан байна.

2022 оны эхний 5 сард урьдчилсан гүйцэтгэлээр борлуулсан нийт бүтээгдэхүүний 43.5 хувийг экспортоор гаргасан байна. Нийт экспортын 93.2 хувийг металлын хүдэр олборлолт, 0.1 хувийг чулуун, хүрэн нүүрс олборлолт, 0.7 хувийг бусад ашигт малтмал олборлолт, 0.5 хувийг ундаа үйлдвэрлэл, 0.3 хувийг мах боловсруулах, консервлох үйлдвэрлэл, 4.2 хувийг ээрэх, нэхэх, даавуун материал бэлтгэх үйлдвэрлэл, 1.0 хувийг хувцас үйлдвэрлэл тус тус эзэлж байна.

Ойлголт, тодорхойлолт:

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн: Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлант хугацаанд худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил, үйлчилгээний хэмжээ юм.

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл: Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлант хугацаанд зах зээлд болон өөрийн эцсийн хэрэглээнд зориулж үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнээс бүрдэнэ.

Эдийн засгийн үйл ажиллагааны ангилал: НҮБ-аас гишүүн орнууддаа мөрдөхийг зөвлөмж болгосон эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны олон улсын стандарт ангилалд нийцүүлэн боловсруулсан үндэсний ангилал юм.

ХҮСНЭГТ 31. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, САЛБАРААР, өссөн дүн, оны үнээр

Салбар	Нийт бүтээгдэхүүн		
	2021 I-V	2022 I-V*	$\frac{2022}{2021}\%$
	сая төгрөг		
БҮГД	4 438 407.8	3 699 386.0	83.3
УУЛ УУРХАЙ, ОЛБОРЛОЛТ	2 554 244.8	1 697 007.1	66.4
Чулуун, хүрэн нүүрс олборлолт	514 460.2	79 358.7	15.4
Газрын түүхий тос, байгалийн хий олборлолт	385 923.0	11 130.7	2.9
Металлын хүдэр олборлолт	1 621 943.1	1 584 711.1	97.7
Бусад ашигт малтмал олборлолт	18 741.9	4 631.2	24.7
Уул уурхайн туслах үйл ажиллагаа	13 176.6	17 175.3	130.3
БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ	1 275 406.9	1 352 367.6	106.0
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	755 900.2	780 524.2	103.3
Мах боловсруулах, консервлох	139 640.6	90 732.6	65.0
Жимс болон төмс, хүнсний ногоо боловсруулалт, хадгалалт	12 843.7	18 161.8	141.4
Сүү сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	129 489.2	128 655.7	99.4
Үр тарианы гурилын болон цардуул, цардууллаг бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	111 773.9	64 466.4	57.7
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	95 440.8	138 390.2	145.0
Малын тэжээл үйлдвэрлэл	6 354.7	2 046.6	32.2
Ундаа үйлдвэрлэл	260 357.4	338 070.8	129.8
Тамхи үйлдвэрлэл	30 368.7	25 822.7	85.0
Ээрэх, нэхэх, даавуун материал бэлтгэх үйлдвэрлэл	119 001.8	163 742.0	137.6
Хувцас үйлдвэрлэл	37 932.4	84 590.8	223.0
Арьс, арьсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	5 064.0	9 660.6	190.8
Тавилгаас бусад мод болон модон бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, сүрэл, дэрсэн эдлэл үйлдвэрлэл	190.7	79.4	41.6
Цаас болон цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	25 678.3	26 009.8	101.3
Хэвлэх, дуу бичлэгийг хувилах, дахин үйлдвэрлэх үйл ажиллагаа	13 606.7	15 783.7	116.0
Кокс болон газрын түүхий тосны боловсруулсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	59 299.0	44 338.3	74.8
Химийн бодис болон химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	49 682.7	26 059.8	52.5
Үндсэн эмийн бүтээгдэхүүн болон эмийн бэлдмэлийн үйлдвэрлэл	35 001.1	29 774.9	85.1
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	25 138.2	37 967.9	151.0
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	23 913.9	65 013.8	271.9
Металл боловсруулах үйлдвэрлэл	0.0	0.0	-
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад металл бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	1 995.9	3 069.7	153.8
Компьютер, электроник болон оптик бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	131.7	156.8	119.1
Цахилгаан тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	546.8	329.8	60.3
Тээврийн хэрэгслийн бусад тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	1 513.6	1 490.0	98.4
Тавилга үйлдвэрлэл	4 558.9	7 486.8	164.2
Бусад боловсруулах үйлдвэрлэл	1 324.4	9 475.9	715.5
Машин, тоног төхөөрөмжийг угсрах, суурилуулах, холбогдох засвар, үйлчилгээ	84 557.8	20 990.5	24.8
ЦАХИЛГААН, ХИЙ, УУР, АГААРЖУУЛАЛТ	565 110.7	594 845.2	105.3
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	565 110.7	594 845.2	105.3
УС ХАНГАМЖ; СУВАГЖИЛТЫН СИСТЕМ, ХОГ ХАЯГДАЛ ЗАЙЛУУЛАХ БОЛОН ХҮРЭЭЛЭН БҮЙ ОРЧНЫГ ДАХИН СЭРГЭЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА	43 645.4	55 166.1	126.4
Ус хуримтлуулах, ариутгах, түгээх үйл ажиллагаа	26 003.7	40 959.8	157.5
Хог хаягдлыг цуглуулах, боловсруулах, зайлуулах; дахин ашиглах	12 101.1	13 317.6	110.1
Хүрээлэн буй орчны бохирдлыг ариутгах, цэвэрлэх, бусад хог хаягдлын менежментийн үйлчилгээ	5 540.6	888.7	16.0

ХҮСНЭГТ 32. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ БОРЛУУЛАЛТ, салбараар, өссөн дүн, оны үнээр

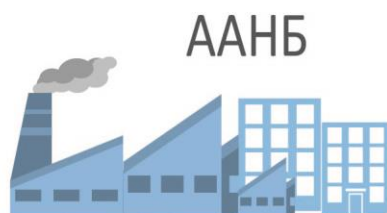
Салбар	Аж үйлдвэрийн борлуулалт			
	2021 I-V	2022 I-V*	$\frac{2022}{2021}$ %	Үүнээс: экспорт, %
	сая төгрөг			
БҮГД	4 677 263.6	3 887 163.5	83.1	42.3
УУЛ УУРХАЙ, ОЛБОРЛОЛТ	2 999 884.6	2 088 571.1	69.6	75.8
Чулуун, хүрэн нүүрс олборлолт	468 703.9	71 693.4	15.3	1.0
Газрын түүхий тос, байгалийн хий олборлолт	285 869.8	420.0	0.1	0.0
Металлын хүдэр олборлолт	2 218 152.4	1 984 224.3	89.5	79.1
Бусад ашигт малтмал олборлолт	18 810.7	25 400.4	135.0	44.2
Уул уурхайн туслах үйл ажиллагаа	8 347.8	6 833.0	81.9	
БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ	1 171 095.7	1 255 708.2	107.2	5.1
Хүнсний бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл	771 106.8	833 835.1	108.1	1.3
Мах боловсруулах, консервлох	116 482.7	82 377.6	70.7	6.4
Жимс болон төмс, хүнсний ногоо боловсруулалт, хадгалалт	21 393.0	19 113.2	89.3	
Сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	119 173.2	127 664.2	107.1	
Үр тарианы гурилын болон цардуул, цардууллаг бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	91 138.8	60 671.8	66.6	0.0
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	84 632.8	129 538.2	153.1	
Малын тэжээл үйлдвэрлэл	5 772.2	1 644.7	28.5	
Ундаа үйлдвэрлэл	332 514.1	412 825.2	124.2	1.3
Тамхи үйлдвэрлэл	17 840.0	17 960.4	100.7	
Ээрэх, нэхэх, даавуун материал бэлтгэх үйлдвэрлэл	81 606.3	83 333.6	102.1	40.5
Хувцас үйлдвэрлэл	25 486.6	49 728.7	195.1	38.8
Арьс, арьсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	3 750.4	6 452.5	172.0	
Тавилгаас бусад мод болон модон бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, сүрэл, дэрсэн эдлэл үйлдвэрлэл	231.7	55.2	23.8	
Цаас болон цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	20 150.0	23 254.9	115.4	
Хэвлэх, дуу бичлэгийг хувилах, дахин үйлдвэрлэх үйл ажиллагаа	9 881.7	15 695.6	158.8	
Кокс болон газрын түүхий тосны боловсруулсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	53 547.0	38 405.0	71.7	0.0
Химийн бодис болон химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	44 094.4	32 193.9	73.0	
Үндсэн эмийн бүтээгдэхүүн болон эмийн бэлдмэлийн үйлдвэрлэл	39 143.5	37 646.2	96.2	
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	21 899.8	29 332.3	133.9	0.7
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	13 852.9	26 606.2	192.1	
Металл боловсруулах үйлдвэрлэл	0.0	0.0	0.0	
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад металл бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	1 530.3	2 081.8	136.0	1.5
Компьютер, электроник болон оптик бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	63.8	150.5	236.0	
Цахилгаан тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	241.8	205.4	85.0	
Тээврийн хэрэгслийн бусад тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	1 388.3	1 172.9	84.5	
Тавилга үйлдвэрлэл	3 612.9	9 282.7	256.9	
Бусад боловсруулах үйлдвэрлэл	1 130.0	7 273.7	643.7	0.2
Машин, тоног төхөөрөмжийг угсрах, суурилуулах, холбогдох засвар, үйлчилгээ	60 537.4	41 041.6	67.8	
ЦАХИЛГААН, ХИЙ, УУР, АГААРЖУУЛАЛТ	471 396.2	499 734.7	106.0	
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	471 396.2	499 734.7	106.0	
УС ХАНГАМЖ, СУВАГЖИЛТЫН СИСТЕМ, ХОГ ХАЯГДАЛ ЗАЙЛУУЛАХ БОЛОН ХҮРЭЭЛЭН БҮЙ ОРЧНЫГ ДАХИН СЭРГЭЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА	34 887.2	43 149.5	123.7	
Ус хуримтлуулах, ариутгах, түгээх үйл ажиллагаа	21 636.4	32 276.9	149.2	
Хог хаягдлыг цуглуулах, боловсруулах, зайлуулах; дахин ашиглах	9 280.7	9 933.8	107.0	
Хүрээлэн буй орчны бохирдлыг ариутгах, цэвэрлэх, бусад хог хаягдлын менежментийн үйлчилгээ	3 970.1	938.8	23.6	

ХОТ НИЙТИЙН АЖ АХУЙ (2022 оны эхний 5 сард)

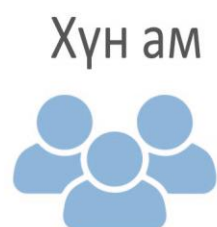
Усны нийтийн хэрэгсэл

Цэвэр усны борлуулалт (сая метр³)

ААНБ

3.8 4.6

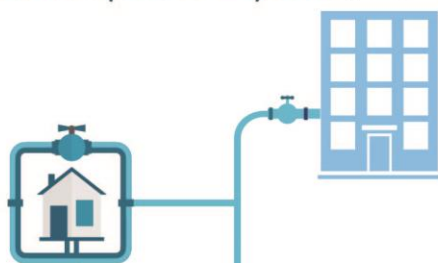
Хүн ам

15.5 21.0

■ 2021 I-V ■ 2022 I-V

Хүн амд түгээсэн цэвэр ус

Төвлөрсөн шугам (сая метр³)

20.4

2.7

Тээврээр (мянган метр³)

Ус түгээх байр
(мянган метр³)

618.1

ХОТЫН НИЙТИЙН АЖ АХУЙ

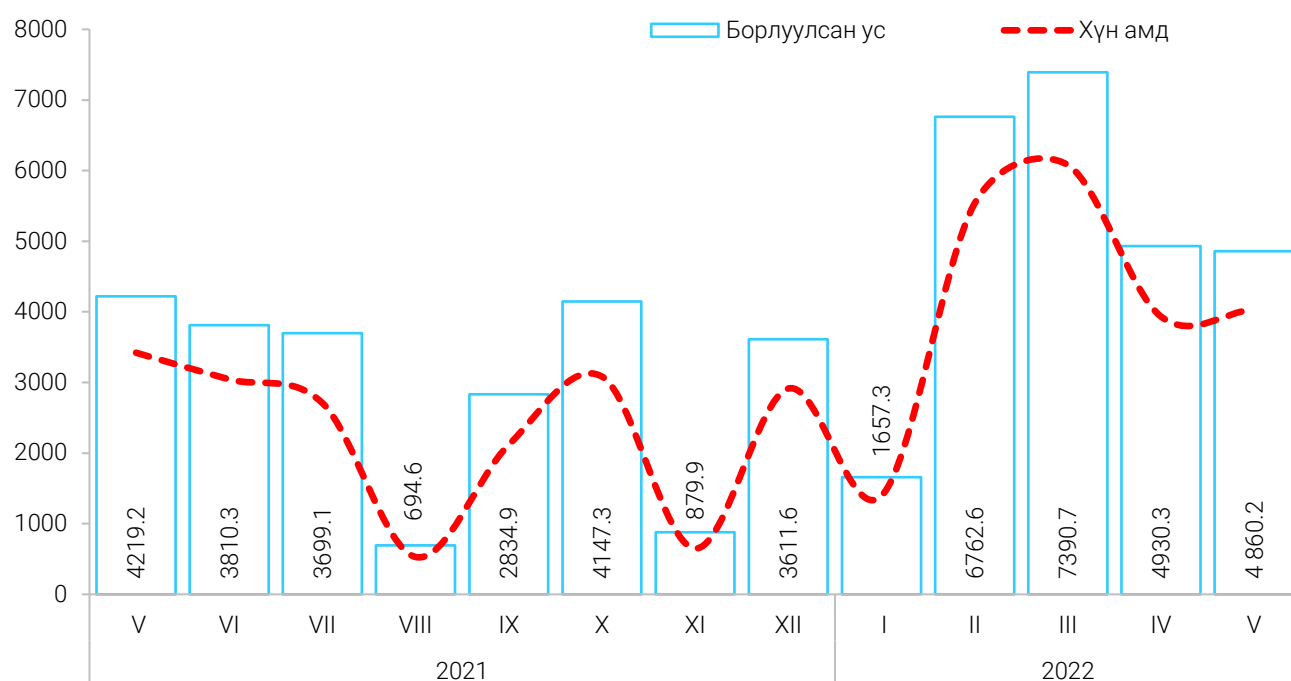
2022 оны эхний 5 сард нийслэлийн хүн амд 21.0 сая.м³ (81.9%), аж ахуйн нэгж, байгууллагад 4.6 сая.м³ (18.1%) цэвэр усыг борлуулжээ. Борлуулсан усны нийт хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 32.6 хувиар өссөн байна.

ХҮСНЭГТ 33. УС СУВАГ АШИГЛАЛТЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ, жил бүрийн эхний 5 сарын байдлаар

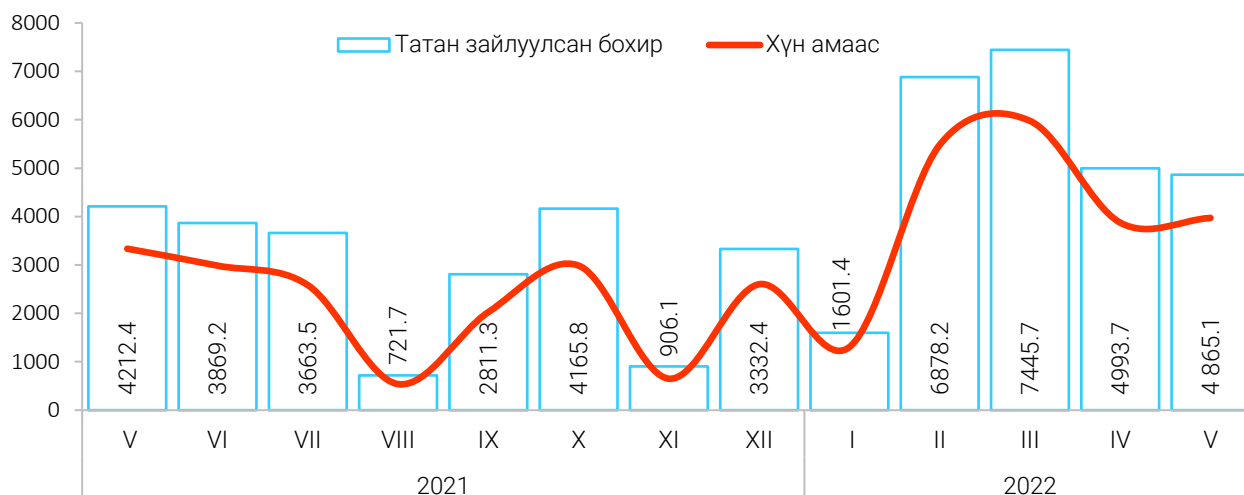
Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2019 I-V	2020 I-V	2021 I-V	2022 I-V	$\frac{2022 \text{ I-V}}{2021 \text{ I-V}} \%$
Шахсан ус	мянган м³	23 150.0	20 808.3	23 110.6	24 529.6	106.1
Борлуулсан ус	мянган м³	18 919.8	18 210.8	19 312.2	25 601.1	132.6
Хүн амд	мянган м³	14 791.4	14 316.1	15 475.5	20 977.3	135.6
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	мянган м³	4 128.4	3 894.7	3 836.7	4 623.8	120.5
Татан зайлуулсан бохир	мянган м³	19 077.1	18 647.0	19 546.4	25 784.1	131.9
Хүн амаас	мянган м³	14 416.9	14 218.0	15 137.9	20 605.9	136.1
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	мянган м³	4 660.2	4 429.0	4 408.5	5 178.2	117.5
Ус борлуулалтын орлого	сая төгрөг	12 863.2	13 608.7	14 712.1	26 657.5	181.2
Хүн амаас	сая төгрөг	7 582.5	7 957.2	8 572.5	15 504.1	180.9
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	сая төгрөг	5 280.7	5 651.5	6 139.6	11 153.4	181.7
Сувагжуулалтын орлого	сая төгрөг	9 761.7	10 883.3	11 711.7	20 287.7	173.2
Хүн амаас	сая төгрөг	4 554.0	5 075.1	5 381.9	9 588.1	178.2
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	сая төгрөг	5 207.7	5 808.2	6 298.8	10 699.6	169.0

Цэвэрлэх байгууламжаар 25.5 сая.м³ бохирог цэвэрлэж, аж ахуйн нэгж, байгууллага, өрхийн 25.8 сая.м³ бохир шингэнийг татан зайлуулсан байна.

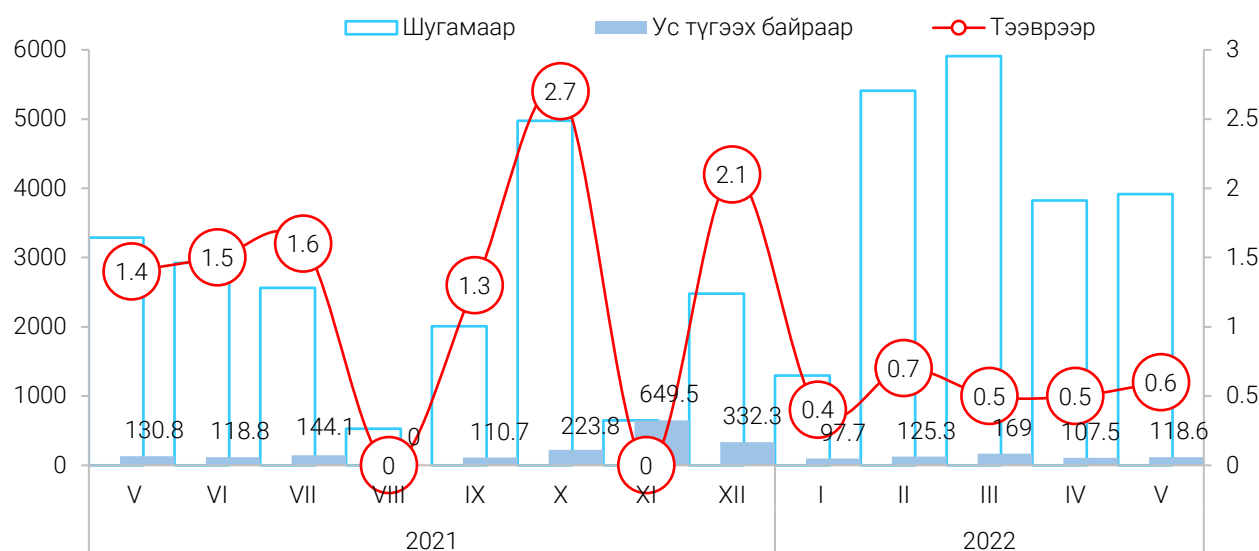
ЗУРАГ 28. БОРЛУУЛСАН УС, сараар, мян.м³

ЗУРАГ 29. ТАТАН ЗАЙЛУУЛСАН БОХИР, сараар, мян.м³

ЗУРАГ 30. ХҮН АМД БОРЛУУЛСАН УСНЫ ХЭМЖЭЭ, түгээлтийн төрлөөр, сараар, мян.м³

Ойлголт, тодорхойлолт:

Шахсан ус: Ус хангамжийн эх үүсвэрээс хотын ус хангамжийн төвлөрсөн сүлжээнд нийлүүлсэн усыг хэлнэ.

Борлуулсан ус: Хотын ус хангамжийн төвлөрсөн системээс хэрэглэгчийн тоолуураар болон ус түгээх байраар дамжуулан борлуулсан усыг хэлнэ.

Татан зайлуулсан бохир: Ус ариутгах татуургын шугамаар дамжуулан бохир ус цэвэрлэх байгууламжид хүлээн авсан бохир усыг хамруулна.

Сувагжуулалтын орлого: Хэрэглэгчийн тоолуураар болон бохир зөөврийн авто машинаар дамжуулан ариутгах татуургын системд хүлээн авч татан зайлуулсан үйлчилгээний орлогыг хамааруулна.

Танилцуулгыг хянасан:

Ц.Заяхүү

Э.Зоригбат

Танилцуулгыг бэлтгэсэн:

Ө.Нандинцэцэг

Эрүүл мэнд, Гэмт хэрэг

Ц.Уранбилэг

Нийслэлийн төсөв

Ж.Отгонбаатар

Хэрэглээний үнэ

Э.Цэнд-Аюуш

Цаг уур, агаарын чанар, аюулт үзэгдэл, осол

М.Хуралай

Мал аж ахуй

Ө.Нямжаргал

Аж үйлдвэр

Б.Цэвэлмаа

Хотын нийтийн аж ахуй

Ө.Ган-Од

Инфографик мэдээлэл, хавтасны дизайн

Танилцуулгыг нэгтгэсэн:

Ө.Нандинцэцэг

НИЙСЛЭЛИЙН СТАТИСТИКИЙН ГАЗАР

Утас: +(976)-11-328787
 +(976)-11-327946
 +(976)-11-322783
 и-мэйл: ulaanbaatar@nso.mn

Утас: +(976)-11-328787
 +(976)-11-327946
 +(976)-11-322783